EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 190, 1 Nisan '98

Kitle hareketi ve 1 Mayıs hazırlığı

Mart ayını baştan başa militan kitle eylemlilikleri kapladı. Kamu emekçilerinin 4-5 Mart Kızılay direnişleriyle alevlenen sahte sendika yasasına karşı iş yavaşlatma, grev ve kitle gösterileri, bütün bir Mart ayma yayıldı. Bu eylemler dizisi, Mart ayının yoğun gündemli öteki kitle eylemlerini besleyip güçlendiren bir işlev gördü.

Geçerken belirtmeliyiz. Kamu emekçilerinin Mart ayma yayılan bu eylemleri meşru direnişçi bir çizginin nasıl büyük bir dinamiği açığa çıkarabildiğini, tersinden ise, süreci tavsatan reformist çizginin dağılmaya ve gerilemeye yolaçan dolaysız rolünü gösterdi. Kamu emekçilerinin mücadeleye sahip çıkan istikrarlı bir ileri kesimi var. Öte yandan, sonuç alıcı bir mücadele ve önderlik pratiği hissettiği zaman, bu kuşakla hızla bütünleşmeye ve ciddi mücadelelere girmeye eğilimli geniş bir kitle sözkonusu. Devletin pervasız saldırıları veya KESK'in reformist yönetiminin zaman zaman mecbur kaldığı militan direniş çizgisi, bu dinamiği hızla açığa çıkarabiliyor. Kamu çalışanları hareketinin belli yerellerinde belirginleşecek ve bütün bir harekete önderlik iddasıyla ortaya çıkacak bir devrimci mücadele hattı, bir imkan ve zorunluluk olarak ortada duruyor. KESK yönetimi, klasik hain sendikal bürokrasiden farklı olarak, reformist-uzlaşmacı bir siyasal çizginin ifadesidir. Sürecin mecbur bıraktığı veya taban dinamizminin zorladığı belli momentlerde sınırlı ve geçici de olsa ileri tutumlar alabilmektedir. Fakat son olayların da gösterdiği gibi, bu hızla tersine dönebilmekte, yerini hızla uzlaşmaya, hatta teslimiyete bırakabilmektedir. 4 Mart Kızılay direnişiyle hemen sonrasındaki günler, bu durumun açık bir örneğidir. Alternatif bir devrimci önderlik pratiği bu durumu gözetmek, somut pratik önderliği mücadele içinde yakalamak üzere hareket etmek durumundadır.

Kamu emekçilerinin eylem dalgasının etkisi 8 Mart üzerinde belirgin biçimde hissedildi. Taksim'deki kitlesel militanlık yeni kitle hareketliliği döneminin dolaysız bir ürünüydü. Bunu 12 Mart'ta Gazi Direnişi'nin yıldönümünde onbini aşkın katılımla gerçekleşen kitle eylemi izledi. Ardından 16 ve 18 Mart öğrenci eylemleri geldi. Dikkat çekici olan, sermaye devletinin, 4 Mart sonrası kamu emekçilerine ve Gazi anmasına karşı olan tutumundan tamamen farklı olarak, öğrenci eylemlerine pervasız saldırısıdır. Kitle hareketini vahşi bir terörle ezmek ve yıldırmak isteyen siyasal iktidar, karşısında büyüyebilecek meşru bir direniş hattı gördüğü yerlerde taktik geri adımlar atmaktadır. Öğrenci gençliğin eylemlerine ise neredeyse istisnasız olarak saldırmaktadır. Gençliğin ileri kesimlerinin öğrenci kitlesinden görece kopukluğu ve hareketin güçlenip büyümesinden düzenin duyduğu büyük korku belli ki bunda temel bir rol oynamaktadır. Ama esasta en temel sorun farklı toplumsal muhalefet dinamikleri arasında halen süren yalıtılmışlıktır.

Ve nihayet 21 Mart Newroz kutlamaları, emekçi Kürt kitlelerinin taşıdığı dinamizme tanıklık ederek, yeni bir Serhıldanlar dönemine işaret etti. Kürdistan'da ve metropollerde yoğun devlet terörüne rağmen

yüzbinler pervasızca sokaklara döküldüler. Binlerce köyün yakılıp boşaltılarak gerillanın hareket olanaklarının sınırlandığı, vahşi bir terörle kitlelerin hareketsiz kılınmak istendiği ve buna "marjinalleştirdik" propagandasının eşlik ettiği bir evrede, Newroz kutlamaları, Kürt emekçilerinin ulusal özgürlük uğruna taşıdıkları mücadele isteği ve gücünü açık bir biçimde ortaya çıkardı. Diyarbakır, Van, Batman gibi en barışçıl kitle eylemlerine bile müsaade edilmemeye çalışılan önemli merkezlerde, halk kitleleri korku duvarını yıkmıştı. Newroz'a öngelen günlerde, kamu emekçilerinin eylemlerinin bir parçası olarak bu Kürt illerinde hareketlenen ve meşru bir direniş çizgisi ortaya koyan kamu emekçilerinin, böylece Newroz sürecini de hızlandırıp kolaylaştırdığı görülmelidir. Bu olgu, metropollerdeki işçi- emekçi dinamiği ile Kürdistan'daki ulusal dinamiğin organik bütünlüğünün bir göstergesi ve ifadesidir. Kürdistan'da Serhıldanlar biçiminde dışa vuran emekçi kitle hareketi, '90'lı ilk yıllardaki büyümenin ardından, belli bir yorgunluk ve geri çekilme sürecine girmişti. Şimdi yaşadığı yeniden toparlanmanın metropollerdeki işçi-emekçi dinamiğiyle çakışması ve önemli ölçüde ondan beslenmesi rastlantı değildir. Bu olgu, işçi sınıfının devrimci sınıf iktidarı mücadelesi ve Kürt ulusunun gerçek kurtuluşu için yeni imkanlara işaret etmektedir.

Mart ayının toplam tablosuna bakıldığında, kitle hareketinde Aralık ayında ilk işaretleri ortaya çıkan sürecin, zaman içinde güçlenerek ve yayılarak sürdüğü görülmektedir. Kamu emekçilerinden ezilen Kürt yığınlarına, öğrenci gençlikten semtlerdeki hareketliliğe kadar, bu böyledir. Düzen bu duruma bir yanıt olarak laiklik-dinsel gericilik saflaşmasını yeniden ısıtıp gündemleştirmiş, beşli çete (Türk-İş, DİSK, TİSK, TOBB, TESK'ten oluşan sözde sivil, gerçekte ise generallerin güdümündeki inisiyatif) eliyle kitle hareketini dumura uğratmanın, emek-sermaye, düzen-devrim eksenini perdelemenin arayışına girmiştir.

Kitle hareketinin bugünkü tablosunda tek ama temel önemde eksik, işçi sınıfı hareketidir. Bahar dönemi başında, sürecin kitle hareketinde güçlü bir çıkışın imkanlarını barındırdığını işaret etmiştik. Kritik önemde sorunun ise, bu süreçte, işçi sınıfının devrimci enerjisini açığa çıkartmak olduğunun altını çizmiştik. Bu gerek iktidar mücadelesinin sorunları açısından gerekse kitle hareketinin güncel ihtiyaçları açısından temel önemdedir. Önümüzde 1 Mayıs dönemi uzanıyor. Doğru bir tarzda ele alındığında işçi sınıfı cephesinden de güçlü bir çıkışın imkanlarının bulunduğuna şüphe yoktur. Ezilen ve sömürülen emekçi yığınların farklı kesimlerinde biriken hoşnutsuzluk ve mücadele isteğinin işçi kitlelerinde de fazlasıyla varolduğu açıktır. Ağır iktisadi ve siyasi saldırılar altında sermayenin krizinin faturası öncelikle işçi yığınlarına çıkarılmaktadır. İşçi sınıfındaki mücadele azmi her uygun fırsatta kendini dışa vurmaktadır. DİSK'in Ankara yürüyüşünden enerji işçilerinin özelleştirme karşıtı eylemlerine, mevzi direniş ve grevlere kadar birçok vesileyle bunu yeterli açıklıkta görebilmekteyiz. 1 Mayıs'ta dipte biriken dinamiklerin dışa vurması ve bunun kitle mücadelesine yeni bir ivme kazandırması mümkündür.

***

1 Mayıs, tarihsel ve evrensel anlamıyla işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günüdür. Bugün iki ayrı dünyanın; emek dünyasıyla sermaye dünyasının cepheden karşı karşıya geldiği ve boy ölçüştüğü bir gündür. Burjuvazi ve işçi sınıfı şahsında, geçmiş ve gelecek karşı karşıya gelir. Hem günceldeki mücadeleye daha sıkı sarılmanın, mevzi tutmanın hem de sınıf düşmanlarıyla tarihi hesaplaşmaya doğru yeni adımların adıdır 1 Mayıs! Yüzyılı aşkın bir süredir dünya proletaryasına maloluşuyla, 1 Mayıs anlamını işçi sınıfının tarihsel misyonunda bulur. Ülkemizdeki 1 Mayıs'lar da bunun tanığıdır bir yönüyle. Bir yönüyle diyoruz; çünkü ülkemizde 1 Mayıs'larda her zaman düzen ve devrim karşı karşıya gelmiş olmasına rağmen, kimi zaman bu, işçi sınıfıyla sermayenin dolaysız bir karşılaşması biçiminde olmayabilmiştir. Son birkaç yılın 1 Mayıs'ları buna örnektir. Devrimci-demokrat akımların grup etkinlikleri, eylemleri ve tarzı

sendikal bürokrasinin ihaneti ortamında emek-sermaye eksenini gölgeleyebilmiştir. Düzen bunu fırsat bilmiş, provokasyonlarına imkan olarak değerlendirmiştir. '96' 1 Mayıs'ı, tüm devrimci niteliğine rağmen, söylediklerimizin tipik bir örneğidir. Kortejleri, tarzı, içine dönük ama siyasi şova kaçan tutumlarıyla, kolay provokasyona gelen aymazlıklarıyla, '96 ve '97' 1 Mayıs'larına küçük-burjuva devrimciliği damgasını vurmuştur. İşçi sınıfının devrimci enerjisini açığa çıkartmaktan alabildiğine uzak bu tutum, sendikal bürokrasinin ve reformizmin ekmeğine de yağ sürmektedir. Devletin açık-gizli saldırı ve provokasyon güçleriyle devrimci-demokrat gruplar çıplak biçimde karşı karşıya kalmakta, kısır bir düello ortamı boyvermektedir. Bu, düzene pervasız bir saldırı imkanı vermekle kalmamakta, ona bunun üzerinden kitle hareketini sakatlayıp geriletmenin imkanlarını da sunmaktadır. İşçi yığınları reformizmle sendikal bürokrasinin politik denetimine terk edilmekte, sınıfın enerjisinin boğulmasına seyirci kalınmaktadır.

Bu küçük-burjuva devrimciliğinin kendi kısır ve dargörüşlü sınıf tutumudur. Kendi başına ondan daha ilerisini beklemenin de bir mantığı yoktur Sendikaların üst yönetimi bu zemin üzerinde sermayeyle sınıf işbirliği ve işçi sınıfına ihanet rolünü başarıyla oynamaktadır. İşçilerin geri bilincine seslenerek onları bu mücadele gününe sahip çıkmaktan, alanlara dökülmekten alıkoymak bu hainlerin kolayca gerçekleştirebildikleri bir misyon olmaktadır. Reformizm, yine bu zemin üzerinde, devrimci gruplara saldırmakta, militan mücadeleye, devrimci kimliğe düşmanlığı örgütlemektedir. Reformist akımlar 1 Mayıs'ları birer mücadele günü olmaktan çıkartıp birer karnavala/ şenliğe dönüştürmeye çalışmaktadırlar. Bu, düzenin 1 Mayıs'ın içini boşaltıp onu "bayram" ilan etme çabalarına soldan verilen destektir. Yine düzenin çizdiği sınırlarda "uslu çocuk" rolü oynamak, bu çerçevede "ılımlı sol" payesiyle kayrılmak, reformistlerin bilerek ve isteyerek benimsediği tutumdur. '97 1 Mayıs'ında polis arama noktalarında, bırakalım pankartlarına, ellerindeki yasal günlük gazetelerine bile sahip çıkmaktan aciz bu reformist yapılar, aynı zamanda sendika bürokratlarının da suç ortağıdırlar. Arama noktalarından geçen kortejlerin ruhhali hatırlardadır. Bu, 1 Mayıs'ın içini boşaltmak, onun devrimci ve mücadeleci tüm özünü yoketmek olmuştur.

'98' 1 Mayıs'ında bizim tutumumuz, sınıf devrimciliğinin tutumu, esasta bu iki tutumdan da farklı olacaktır. Bu, bütün bir 1 Mayıs'a hazırlık sürecine ve 1 Mayıs günü alacağımız tutuma damga vuracaktır. Hareketimiz çıkışından itibaren kitle gösterilerinde alınacak politik tavra, bu çerçevede grup kortejleri oluşturmanın sakat mantığına ilişkin açık bir bilince sahip olmuştur. Bu tutum, değişik vesilelerle işlenmiş, mümkün olan her yerde şu veya bu güçle hayata geçirilmiştir. Basınımızı izleyenler, bu kavrayışın, olumlu-olumsuz örnekleri üzerinden ürünlerini bilirler. Bu, kendi politik varlığını işçi sınıfının devrimci hareketi, devrimci sınıf iktidarı ve tarihsel amaçları çerçevesinde anlamlandıran hareketimizin doğal çizgisidir. Sancılı bir işçi sınıfı hareketi ortamında ve şu son yıllarda ağırlıklı olarak sınıf dışı dinamiklerle oluşan kitle gösterilerinde, yer yer mevzi tutmaktaki öznel zayıflıklarımız nedeniyle, ilkesel tutumumuzu pratiğe geçirmediğimiz zamanlar oldu. Ama bunun, tarzımızı ve ilkesel konumlanışımızı gölgelemesine hiçbir zaman müsaade etmedik, prim vermedik. '97 1 Mayıs'ında karma-ikili bir tutum benimsemiştik. İmkanını bulduğumuz yerlerde işçi-emekçi kortejlerinde yerimizi almış, buna uygun olmayan güçlerle de devrimci güçbirliği çerçevesinde örgüt korteji oluşturma yoluna gitmiştik. '97' 1 Mayıs sonrası değerlendirmelerimiz hatırlardadır. DGB girişiminin imkanlarının sonuna kadar zorlanmasının da ürünü olan tutumumuz ve bu çerçevede güç birliğinde yeralan örgütlerin sorumsuzluk ve basiretsizlikleri de basınımızda değerlendirildi.

Bizim asıl muhatabımız işçi yığınları, onların ileri kesimleri ve öncü kuşağıdır. Devrimci demokrat gruplarla güçbirliği

ancak bu amaca hizmet ettiğinde, sınıf içinde reformizmin ve sendika bürokratlarının tecritini kolaylaştırdığında bir anlam taşır. Dahası, böyle bir imkanı, ancak kendi bağımsız hattımızı çizip hayata geçirmeye giriştiğimizde belki bir parça yakalayabileceğimizi de deneyimlerimizden bilmekteyiz. Güç birliğine çok hevesli görünenler, işçi sınıfı ve kamu emekçileri içinde, daha ziyade reformistlerle utangaç birlikleri tercih edebilmektedirler. Bu tutum, halkçı-demokrat çizginin, sınıf içinde kendi doğallığında bir ekonomist pratik üretmesi olmakta, bunun mantıksal bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır.

'98 1 Mayıs'ında pratik tutumumuzu küçük-burjuva devrimciliğinin tarzından bir bütün olarak ayıracağız. Bütün çalışma alanlarımızda, işçi-emekçi yığınlarının sendika kortejlerinde esnek ama devrimci politik bir duruşla varolacağız. İşçi yığınlarını 1 Mayıs günü sermaye düzeninin karşısına **işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı** perspektifiyle dikmek, bilinçlerini, örgütlü duruşlarını, burjuvaziyle savaş güçlerini geliştirmek, kısacası işçi yığınlarına politik önderlik, temel kaygımız ve tavrımız olacaktır. Bu, ülkedeki sınıflar mücadelesinin işçi sınıf devrimcilerine dayattığı bir zorunluluktur. Ve tersinden, işçi sınıf devrimcileri artık ulaştıkları parti kimlikle bunu hayata geçirmenin öznel imkanlarına sahiptirler.

Bu çerçevede, çalışma alanlarımızda oluşturacağımız **"işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı için işçi platformları"** aracılığıyla temel ve taktik şiarlarımızı, tarzımızı, mücadele bilinci ve ruhunu fabrikalara, üretim birimlerine taşıma çabası, faaliyetimizin temel bir ayağıdır. İlk güçlü adımlarını geçtiğimiz günlerde attığımız bu işçi toplantıları/platformları sonraki günlerde güçlenerek sürecektir. Devrimci demokrat gruplarla güçbirliği, ancak bu platformlarda ve platformların amaca uygun doğal işleyişi üzerinden mümkün ve anlamlıdır. Dışımızda oluşacak işçi/sendika platformlarına karşı sekter değil, yapıcı ve dönüştürücü bir tarzda katılacak, tarzımızı ve perspektiflerimizi en geniş işçi yığınlarına maletme çabası içinde olacağız. Bu zeminde politikada açıklık üzerinden araçlarda esnek davranacağız. Kendi politik araçlarımızın yanısıra bu tür işçi platformlarının benimseyip kullanabileceği her türlü araca sahip çıkıp hayata geçmesi için uğraş vereceğiz. Asılolan, devrimci sınıf politikasının talepleriyle ve tarzıyla hayat bulmasıdır. Aslolan, işçi sınıfının devrimci eylemini geliştirmektir. Kullanılan araçlarda imzamızın ya da adımızın bulunup bulunmaması bugünün somutunda bizim için tali önemde bir ayrıntıdır. Devrimci sınıf politikası, süreçlerin sonucu olarak elbette taşıyıcısına, partimize doğallığında malolacaktır.

İşçi yığınlarını 1 Mayıs günü sermaye düzeninin karşısına işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı perspektifiyle dikmek, bilinçlerini, örgütlü duruşlarını, burjuvaziyle savaş güçlerini geliştirmek, kısacası işçi yığınlarına politik önderlik, temel kaygımız ve tavrımız olacaktır. Bu, ülkedeki sınıflar mücadelesinin işçi sınıf devrimcilerine dayattığı bir zorunluluktur. Ve tersinden, işçi sınıf devrimcileri artık ulaştıkları parti kimlikle bunu hayata geçirmenin öznel imkanlarına sahiptirler.

Bütün işkollarında, sendikasız fabrikalar dahil, sendikalarımızı 1 Mayıs'a sahip çıkmaya zorlayacağız. Bu tutum 1 Mayıs'ın başarısı kadar 1 Mayıs sonrası fabrikalardan ileri işçi kuşağının kıyımlarla tasfiyesinin önüne geçilmesinin de zorunlu koşuludur. Sendikacılarla ilişkilerimiz, sınıf işbirlikçisi üst yönetimlerle politik kusurları olan ama sendikal mücadelede bir ölçüde samimi olan sendikacıları birbirinden ayırmasını bilen olgunluk ve esneklikte olacaktır.

Ve elbette, doğrudan kendi araçlarımızla, etkin bir **"partinin önderliğinde işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı için ileri"** eksenli siyasal faaliyet örgütleyeceğiz. Evet, henüz resmen değilse de fiilen Parti'yi kazandık! Bundan böyle artık Parti'siyle birlikte, onun önderliğinde işçi sınıf savaşacak ve sosyalizm kazanacak!

EKİM

İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı için

Sınıfın bağımsız inisiyatifini açığa çıkarmalıyız

1 Mayıs ezenlerle ezilenlerin, sömürenlerle sömürülenlerin, sermaye sınıfı ile proletaryanın karşı karşıya geldiği gündür. 1 Mayıs bu iki dünyanın, kapitalizm ile sosyalizmin karşı karşıya geldiği gündür.

1 Mayıs'ın anlamına uygun olması da işçi sınıfının bu bilince kavuşmasıyla ve 1 Mayıs'a bu bilinçle katılmasıyla gerçekleşecektir. İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'a sahip çıkması, onun gerçek içeriğini anlamasına bağlıdır. Sınıf devrimcileri 1 Mayıs faaliyetlerini bu bilinçle örgütlüyorlar. Sınıfın katılımını ve kendi bağımsız inisiyatifini geliştirmesini faaliyetlerinin merkezine almış bulunuyorlar. Bu amaçla devrimci 1 Mayıs için işçi komiteleri kurulmaya başlandı. Bu faaliyeti organize etmek için işçi toplantıları düzenleniyor. Bu toplantılardan biri yapılmış durumda.

Petro-kimya ve tekstil işçilerinin çoğunluğu oluşturduğu bu toplantı otuz civarında bir katılımla gerçekleşti. Toplantıya hakim hava 1 Mayıs mücadelesinin yarattığı coşku idi. Başlangıçta tartışmalara katılım sınırlı olsa da, işçi inisiyatifinin açığa çıkarılmasının yarattığı bir coşku ve sahiplenme vardı.

Doğal olarak gündemin ilk maddesini 1 Mayıs'm anlamı, içeriği ve tüm toplum ve işçi sınıfı için ne ifade ettiği oluşturuyordu. İşçi sınıfının sermayeye karşı savaşımı içerisinden doğan 1 Mayıs'ın bugün de sınıf için çok özel bir önem ve anlam taşıyan bir mücadele günü olduğu ifade edildi. 1 Mayıs sermayenin tüm ekonomik ve politik saldırılarına yanıt verileceği, sermaye iktidarı ve düzenine karşı işçi-emekçi iktidarının ve sosyalizmin haykırılacağı bir gün olarak tanımlandı.

Toplantıda tartışılan temel gündemlerden biri de 1 Mayıs'ın içeriğine uygun bir katılımın gerçekleşebilmesi için nasıl bir faaliyet örgütlemek gerektiği idi. Sınıf inisiyatifinin açığa çıkarılması ve işçilerin devrimci 1 Mayıs'a sahip çıkmaları için neler yapılması gerektiği tartışmalarda önemli bir yer tuttu. Bu konuda, her üretim biriminde, her fabrikada komiteler kurmak gerektiği, bu komiteler aracılığıyla işletmelerdeki işçilerin 1 Mayıs'a katılımlarının sağlanması gerektiği belirlendi. İşçilerin işyeri sorunları, sektörel sorunlar, daha genel olarak sınıfın bütününün yaşadığı sorunlar, bunların dışında işçi sınıfının toplumun diğer kesimlerine karşı sorumlulukları ile 1 Mayıs arasındaki bağın gözetilmesi, bu ilişkinin sürekli vurgulanması, ajitasyonun temel içeriği olarak tespet edildi. İşçileri, yaşadıkları sorunların çözümünün sorunların kaynağı olan kapitalizme karşı mücadele ile mümkün olacağı propagandasını yapmak ve bu çerçevedel Mayıs'a çağırmak gerektiği belirlendi. Ayrıca yapılacak çalışmanın fabrikanın bütününe yönelik olması gerektiği, yani tanıdığımız birkaç ilerici-demokrat veya öncü işçiyi çağırmakla sınırlı kalmamasının büyük bir önem taşıdığı, işletmeninin bütününü harekete geçirmeye yönelik olması gerektiği tartışıldı. Bütün işletmeyi harekete geçirmeye yönelmeyen, tanıdığımız ileri işçileri eyleme getirmekle sınırlı kalan bir çalışmanın başarısız olacağı bilince çıkarıldı. Bunun dışında, sendikalara gitmek, sendikalar üzerinden işçilerle temasa geçmek ve sendikalar üzerinde basınç yaratmak başka bir hedef olarak tespit edildi.

Toplantıda tartışılan bir diğer gündem de '96 ve '97 1 Mayıs'larıydı. '96 1

Mayıs'ının, her ne kadar devrimci bir atmosferde geçse de, işçi sınıfının eyleme damgasını vuramadığı, sınıf olarak katılımının sağlanamadığı, tek tek bireyler olarak parçalandığı, diğer emekçi katmanların arasında eridiği, birey olarak işçilerin diğer emekçi kesimlerin peşinden sürüklendiği, işçi sınıfının bağımsız sınıf tutumunun sergilenemediği bir 1 Mayıs olduğu ifade edildi. Devletin gerçekleştirdiği provokasyonun etkisini '97 1 Mayıs'ında gösterdiği, '96'da alana egemen küçük-burjuva devrimciliğinin devletin provokasyonunu boşa çıkarmayı başaramadığı , bu olgu bir önceki eyleme sınıfın damgasını vuramaması ile de birleşince, sonucun devrim cephesi açısından bir başarısızlık anlamına geldiği ortaya kondu. Bu iki eylem üzerinden devrimci demokrasi ve reformist kanatlarıyla solun değerlendirmesi yapıldı. Devrimci demokrasinin kendisini sınıf dışında var ettiği, işçi sınıfını esas yöneleceği sınıf olarak değil, heterojen bir yapıya sahip olan kitlelerin ("halk"ın) bir kesimi olarak gördüğü, bu bakışla örgütlemeye ve harekete geçirmeye çalıştığı, 1 Mayıs'a da böyle yaklaştığı, geniş işçi kitlelerini harekete geçirmek, onun sınıf olarak katılımını, bağımsız tavrını ve inisiyatifini açığa çıkarmak gibi kaygılarla değil, kendi pankartının arkasında ne kadar insan yürütebileceği türünden küçük-burjuva kaygılarla hareket ettiği ortaya kondu. Reformist akımların ise yine sınıfın bağımsız tutumunu, inisiyatifini açığa çıkartmak gibi bir dertlerinin olmadığı, sınıfın yanında olmak bahanesinin ardına sığınarak devletin teslim alma dayatmasına boyun eğdikleri vurgulandı.

Bir diğer gündem ise devletin tutumu ve bunun nasıl boşa çıkarılacağı idi. Sermaye devletinin çeşitli yöntemlerle 1 Mayıs'ı sınıfın gündeminden çıkartmaya, bunu başaramadığı oranda da içini boşaltmaya ve karalamaya çalıştığı vurgulandı. İlk önce 1 Mayıs'ı suskunluk fesadıyla boğmaya çalıştığı, bu kâr etmeyince bahar bayramı ilan etmek türünden oyunlara başvurduğu, sendikalar üzerinden piknik, eğlence günü olarak tanımlamaya, salonlarda kutlamalar ile geçiştirmeye çalıştığı; yanısıra bir yandan eylemlere saldırarak insanları korkutmaya ve 1 Mayıs'ı bir "terör günü" olarak lanse etmeye çalışırken, öte yandan reformist politikaların önünü açmaya çalıştığı ortaya kondu. Devletin tüm bu saldırılarının boşa çıkarılması için 1 Mayıs'ın içeriğinin sınıf kitlelerine kavratılması, devletin karşı propagandasını etksizleştirilecek bir karşı propagandanın gerçekleştirilmesi, sınıfın sınıf olarak katılımının sağlanması ve sınıf inisiyatifinin açığa çıkarılması gerektiği belirtildi.

1 Mayıs'la ilgili olarak oluşturulacak farklı platformlar (sendikalar, devrimci demokrat ve reformist sol kesimlerin oluşturacağı platformlar) da ayrı bir tartışma gündemi idi. Oluşturulacak tüm platformlara katılmak, buralarda 1 Mayıs'ın içeriğini, işçi sınıfı için nasıl bir önem taşıdığını ve nasıl kutlanması gerektiğini net bir biçimde ortaya koymak, bu platformların 1 Mayıs'a böyle yaklaşmasını sağlamak, en azından bu yönde bir basınç oluşturmak bir başka görev olarak saptandı.

Bu genel perspektifler konulduktan sonra, üç işletme bazında neler yapılması gerektiği tartışıldı. Burada faaliyetin nasıl yürüyebileceği, ne türden sorunlarla kaşılaşılabileceği, olanakların neler olduğu ve çalışmanın karşılığında nasıl bir sonuç elde edilebileceği üzerine konuşuldu.

Toplantının temel eksikliği, olanaklarla kıyaslandığında, katılımın düşük olmasıdır. Mevcut sayının en az iki katı düzeyinde bir katılım gerçekleştirebilmek mümkünken bunun başarılamaması ciddi bir eksikliktir. Bunun en önemli nedeni organizasyona yeterli özenin gösterilmemiş olmasıdır.

Toplantının sonunda sınıf bilinçli işçilerin görevleri tanımlandı: Devrimci 1 Mayıs için işçi komiteleri kurmak, bu komiteler aracılığıyla sınıfın bağımsız politikasını, tutumun ve inisiyatifini açığa çıkarmak...

Yürüteceğimiz faaliyetin sonuçlarını değerlendirmek, buradan hareketle yeni sonuçlar çıkartmak için yeni bir toplantı ve bir başka etkinlik gerçekleştirme kararı alındı.

Devrimci 1 Mayıs için

Daha güçlü bir çaba, daha yoğun bir enerji...

İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ını örgütleme amacıyla düzenlediğimiz toplantılardan ilk üçü gerçekleşti. Anadolu yakasındaki toplantıya katılım 30-35 civarındaydı. Oganizasyon yetersizliklerimiz ile hazırlıklarımızın kısa bir sürece sıkışması katılımın olabileceğinden daha düşük kalmasına yolaçtı.

Katılan işçilerin önemli bir bölümü (yaklaşık yarısı) tekstil işkolundandı. Diğer katılımcılar ise metal işkolu ile kamu emekçilerinden oluşuyordu.

Toplantıda özellikle tekstil işkolundan işçiler 1 Mayıs'ın örgütlenmesi sorunundan çok kendi sektörlerinin sorunlarını öne çıkarma eğilimindeydiler. Düzenlediğimiz toplantının işlevinin toplantı öncesinde yeterince aktarılamamış olması bunda belli bir rol oynadı. Bu durum doğal olarak 1 Mayıs gündemli tartışmalara katılımı etkiledi. Toplantı bitiminde tekstil işkolundaki sorunların tartışılacağı bir başka toplantı gereksinimi doğdu.

Toplantıda 1 Mayıs'ın tarihsel önemi, işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü olarak özüne uygun kutlanması gerektiği ve düzenin 1 Mayıs'ın içini boşaltma çabalarını içeren konuşmalar yaptık. Tartışmalara katılımın zayıf kaldı. Sınırlı da olsa söz alan işçiler, 1 Mayıs'ın devlet güçlerince terörize edilmesi üzerinde durdular. 1 Mayıs'ın özüne uygun olarak, işçi sınıfının 1 Mayıs'ı olarak kutlanması gerektiği konusunda belli bir netlik içindeydiler.

Tartışmalara katılımdaki zayıflıklarına rağmen tekstil işçileri, ikinci toplantıya hazırlıklar çerçevesinde, önümüze koyduğumuz işler konusunda çok olumlu bir tutum sergilediler. Toplantıya katılan her işçinin bundan sonraki süreçte neler yapıldığının takipçisi olması gerektiği konusunda yaptıkları konuşmalar, tekstil işkolunda ağırlıklı bir yer tutan mücadeleci genç işçi potansiyeline bir göstergeydi.

Bu toplantıda ulaşabildiğimiz potansiyeli, planlı ve sistemli bir çalışmayla, rahatlıkla ikiye-üçe katlayabilecek bir durumdayız. Bunun için ikinci toplantıya kadar işkollarındaki, işyerlerindeki ve sendikalardaki çalışmalarımızı yoğunlaştırmamız, yetersizliklerimizin üstüne hızla gitmememiz gerekiyor. Bu konuda göstereceğimiz ısrar sonuçlarını mutlaka verecektir. İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı ancak bu çalışmalar sonucunda özüne uygun olarak kutlanabilecektir.

İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı için daha güçlü bir çaba, daha yoğun bir enerji!..

Düzen cephesinde pervasızlaşma...

(Baştarafı s.10'da)

direnişteki bir işçi için hiçbir şey ifade etmez. Ama senin orada bir organın, komiten ya da hücren varsa, onlarla aynı kaderi paylaşıyorlarsa, buradaki sesleniş içerdeki somut pratik politika ve müdahale ile birleştiği oranda mevzilerini güçlendirebilirsin. Fabrika hücrenin çağrısı eylem talimatı olarak algılanır, direnişin yönünü belirler. Sınıf ve emekçi kitleler içerisinde parti örgütlerin, hücrelerin ve militanların olduğu koşullarda toplum genelinde kuvvetsin. Kuvvet olmak, ideolojinle, politikanla, örgütsel varlığınla, savaşma gücünle, bir bütün olarak çözüm noktası olmaktır. Düzene karşı işçi sınıfı ve emekçilerin siyasal çıkarlarını kendinde özdeşleştirmiş bir alternatif olmaktır. Sınıf savaşımında savaşma ve savaştırma kabiliyetiyle belirleyen bir taraf olmaktır! Partili kimliğin sınıf pratiğinde sınanması budur. Bugün bunu fazlasıyla başarabilecek sağlam bir ideolojik çizgiye, üzerinde yükseldiği sınıfsal zemin itibarıyla "yaşayabilir bir örgütsel yapıya" sahibiz. Bütün sorun, görev ve sorumlulukların bilinciyle hareket etmek, bunun hakkını vermektir.

TEKOŞİN

Düzen cephesinde pervasızlaşma ve görevlerimiz

Sermaye devleti, ekonomik, sosyal ve siyasal yaşamın tüm alanlarında işçi sınıfı ve emekçilere en pervasız biçimde saldırmaya devam ediyor. Bu pervasızlığın gerisinde işçi sınıfı ve emekçilerin örgütsüzlüğü ve öncüsüzlüğü olduğu ise tartışmasızdır. Bu olgu, tüm çürümüşlüğüne rağmen düzenin kendini sürekli ve hızlı tahkim etmesinin temel bir olanağıdır. Özellikle çeteleşen devlet gerçeğinin tüm iğrençliği ile orta yere serildiği Susurluk sonrası süreçte, sermaye rejimi bu olanağı en iyi biçimde kullanmaya çalışmış ve bunda belli bir başarı da sağlamıştır. Ancak düzenin tüm manevralarına rağmen, artık çeteleşen devlet gerçekliğinin üstünü örtmek mümkün olamamaktadır. Canlanacağına dair işaretler veren bugünkü kitle hareketliliği, yalnızca özgün talepleriyle değil çeteleşen devlete karşı tepkileriyle de kendisini ortaya koymaktadır. Bu nesnelliğin bize sağladığı olanaklar ve görevlerimiz üzerinde duracağız.

Bugün işçi sınıfı ve emekçilere yönelik düzenin ve devletin teşhirini esas alan bir propaganda-ajitasyon faaliyeti yürütürken kapitalizmin ya da faşizmin barbarlığına tarihsel kanıtlar aramak zorunda değiliz. Bunun çok daha güncel, somut olgu ve olaylar üzerinden ortaya koymak gibi muazzam bir olanağa sahibiz. Susurluk ve sonrasındaki gelişmeler, çeteleşmiş, işçi ve emekçilere karşı bir kontra savaş aygıtı haline gelmiş bulunan devlet gerçekliğini ortaya koymaktadır. Kürdistan'daki sömürgeci kirli savaşın Türk ve Kürt emekçileri için yarattığı yıkıcı sonuçları ortadadır. Sokak infazları, işkence, yargılı-yargısız infazlar, en sıradan bir hak arama mücadelesine ya da işçi direnişlerine karşı devletin militarist güçlerinin vahşi saldırıları ortadadır. İşsizlik, açlık ve sefaletin kol gezdiği, zamlarların birbirini izlediği, KİT'lerin emperyalistlere peşkeş çekildiği, IMF ve Dünya Bankası'nın soygun ve sömürü paketlerinin uygulandığı bir toplumda sermaye devletinin sömürü ve zulmünü anlatmak çok fazla güçlük taşımamaktadır.

Sorun, işçi ve emekçilere bu bizzat yaşayarak öğrendikleri gerçekleri anlatmak değildir. Bir çoğu düzene karşı büyük bir öfke ve hoşnutsuzluk içindedir. Ama özellikle kitle hareketinin durgun olduğu dönemlerde mücadele edebilecek gücü görememektedir kendisinde. Örgütsüzlük ve öncüsüzlük zayıflık duygusu ve güçsüzlük ruhhalini aşmayı güçleştirmektedir. Mücadeleyi örgütleyip önderlik edecek etkin bir alternatif güç göremediği koşullarda, biriken tepki ve hoşnutsuzluk, gerisin geri düzen içerisinde çözüm aramaya koyulmasına yolaçmaktadır. Özellikle işçi-emekçi hareketinin gerileme yaşandığı süreçlerde güçsüzlük duygusu öne çıkmaktadır.

Doğruları söylemek birşeydir, bu doğrular üzerinde politik bir kuvvet olarak kitlelere güven vermek herşeydir. Görevimiz budur! Biz bu görevimizi yerine getiremediğimiz sürece, düzen en aşılmaz görünen krizleri aşmanın olanaklarını yaratacağı gibi, tüm dezavantajları yeniden yapılanma ve kendini tahkim etmenin olanağına dönüştürme yeteneğini gösterebilecektir.

Devrimci demokrat akımların çıkmazı

"Kuvvet salt bir geniş toprak ve fazla nüfus sorunu, zafer salt etkin silahlar sorunu, otorite salt kesin buyruklar ve sık cezalandırmalar sorunu değildir. Yaşayabilir bir örgüt oluşturabilenler küçük dahi olsalar hayatta kalacaklar, ölüme mahkum bir örgüt oluşturanlarsa büyük dahi olsalar yok olup gideceklerdir." (Sun Tzu, Savaş Sanatı)

Savaş sanatında usta kabul edilen Sun Tzu'nun ikibin yıl öncesine ait yukardaki sözleri bugünkü sınıf mücadelesi koşullarında çok daha fazla geçerlidir.

MYO'muzun 1 Ekim '97 tarihli 178. sayısında, *"Partili Kimliğin Birikimleri"* başlığıyla yeralan MK değerlendirmelerinde

partileşme sürecimizin (dolayısıyla partimizin) temel üç saçayağından biri olan ideolojik cephedeki gelişme "açık bir başarı" olarak değerlendiriliyor. Bu ayağımızı bastığımız zeminin ne denli sağlam, önümüzün ne denli açık olduğunu gösteriyor. Gerek tarihte gerekse günümüzde, kendisini marksist-leninist olarak tanımlayan ve devrimci mücadelede samimi olan birçok örgüt ve partinin iflasının, düzen içine yuvarlanmasının ya da tıkanıklık ve çıkmazla yüzyüze kalmasının en temel nedeni hep ideolojik alan olagelmiştir. "Yaşayabilir bir örgüt" olabilmek herşeyden önce marksist-leninist ideolojinin sağlam temellerine basabilmekle mümkündür. Toplumsal çelişki ve çatışmaların temel belirleyeni olan sınıfsal çelişkilerin marksist devrimci çözümünü sunan, tarihin ilerletici temel gücü olan işçi sınıfının tarihsel ve sınıfsal çıkarlarının özlü ifadesi olan marksist ideolojiye dayanan ve bu ideolojiyi sınıf zemininde ete-kemiğe büründüren bir örgütsel yapıya sahip olanlar yaşayabilir, gelişebilir ve insanlığın kurtuluş mücadelesinin öznesi olabilirler ancak.

Komünist hareketinin örgütsel gelişme süreçleri ve bugün ulaştığı düzey üzerinden bakabiliriz bu soruna. Sınıf hareketinin en durgun olduğu dönemlerde dahi sınıfı eksen alan ısrarlı, inatçı, sabırlı ve süreklilik arzeden bir siyasal faaliyet yürütebilmemizin, legalist tasfiyeciliğin güç kazandığı bir dönemde sınıf zeminini esas alan illegal-ihtilalci konumlanmadaki ısrarımızın temel nedeni tam da ideolojik alandaki açıklık ve netliğimiz oldu. Bu açıklık ve ısrar bugün partimizin üzerinde yükselebileceği temel dinamikleri, yani "yaşayabilir bir örgüt"ü yaratmıştır.

Marksist-leninist ideolojiden uzaklıklı karakterize olan geleneksel devrimci hareketin durumuna bakalım bir de. '80 öncesinde binlerce üye ve sempatizana ve onbinlerle ifade edilen bir kitle desteğine sahip olan devrimci demokrat gruplar 12 Eylül'le birlikte fiziki değil, daha önemlisi tam bir ideolojik çöküntü yaşadılar. '80 sonrası süreç bu akımların tümünün legalist-reformist örgütlenmelere dönüşümüne tanıklık etti. Bu tümüyle ideolojik kimlik ve bunun şekillendirdiği örgütsel yapının beslendiği sınıfsal zeminle ilgili bir sorundu.

İdolojik sağlamlığın taşıdığı öneme ilişkin bir başka örnek verebiliriz. Gazi Direnişi semt eksenli çalışan birçok örgüte moral motivasyon ve nispi bir kitlesellik sağladı. Bu gelişmenin sonuçları ne oldu? Örneğin DHKP/C, semt hareketinin istikrarsız seyri ve bu şekilsiz kitleselliği kucaklamanın basıncıyla, kitlenin en geri taleplerine endeksli politikalar geliştirerek sağa doğru savruluş yaşadı. "Sınıf eksenli" örgüt ya da parti olduklarını iddia eden başka bazıları ise (TİKB, MLKP) ise sınıfı varoşlardan "kuşatmaya" kalkıştılar. Bunun yaratacağı muhtemel sonuçları tam da marksist ideolojinin en temel gerçekleri üzerinden döne döne vurgulayan komünistlerin tüm uyarılarına rağmen... Bu olumsuz sonuçları, ancak bir yıl sonra, yaşayarak gördüler ve itiraf ettiler.

"1 Mayıs'tan ('96 1 Mayıs'ı) *proleter devrimci bir perspektifle çıkartacağımız ders, **1 Mayıs akşamından itibaren** bizim dikkatlerinizin toplanması, yoğunlaşması gereken yerin fabrikalar ve sanayi bölgeleri olması gerektiğidir. Semtler ve diğer alanlar değil. Zaten Genel Grev Genel Direniş taktiğinin örgütümüzün süreç içerisindeki konumlanması açısından bir hedefi vardır. Örgütün yönünün dikkatinin ve enerjisinin güçlü bir biçimde **yeniden** sınıf hareketine ve emekçi kitle hareketinin üzerinde toplanmasını sağlamak..."* (*Genel Grev-Genel Direniş* broşürü, s.38, Alıntıeri, vurgular bizim)

"GGGD taktiğini nasıl uygulayacağımızı daha tartışmaya başlarken bile bazılarımızın ilk telaffuz ettiği semtler oluyorsa ciddi bir sorun var demektir." (s.55)

Marksist-leninist teoriye, sağlam ideolojik perspektiflere ve bunun gerektirdiği sınıfsal zemine dayanmayanların, değişik dönemlerdeki farklı sınıf ve katmanların hareketliliğindeki yükseliş ve düşüşleri karşısında gelgitler ve savrulmalar yaşamaları kaçınılmazdır. Böyleleri "büyük de olsalar yok olup gidecekler"dir. Ya toplumsal çelişkilerin ekseninde yer alan işçi sınıfı zemininde duruş ya da esen her rüzgar karşısında savruluş!

Komünist işçi partisi sıfatının hakkını veren kadrolar olmalıyız

İdeolojik çizgimizdeki sağlamlık ve bu cephedeki "açık başarımız" iktidar yürüyüşümüzün en önemli güvencesidir. Ancak bu güçlü yönümüzün başka alanlardaki hata,

zaaf ve eksikliklerimizi perdelemesine izin vermemeliyiz. Tam tersine, bu üstünlüğümüz, zayıflıklarımıza ve zaaf alanlarımıza yönelmemizin kamçısı olmalıdır.

MK değerlendirmelerinde ideolojik cephe değerlendirilirken gösterilen rahatlık örgüt cephesi değerlendirilirken (özellikle niceliksel gelişme planında) aynı ölçüde gösterilememiştir. Bu da ideolojik cephedeki gelişme ile diğer alanlar (sınıf içerisinde konumlanma, sınıfa ve kitle hareketlerine fiili müdahale) arasında belli bir açının olduğu anlamına geliyor. Özellikle sınıf hareketinin ağır ve sancılı bir gelişme seyri izlediği koşullarda bunun anlaşılır bir yönü vardır. Ama bu geçici bir durumdur. Bugünkü verili durum yarının mazereti olamaz, olmamalıdır. Çünkü her durgunluğun daha güçlü patlama dinamikleri biriktirdiğini biliyoruz. Hele de partili kimlikle "toplum genelinde bir kuvvet olmayı" hedefleyen ve önümüzdeki süreci partili kimliğin sınıf ve kitle pratiğinde sınanması olarak belirleyen komünistler için bunun ne anlama geldiği yeterince açık olmalıdır.

İdeolojik alandaki sağlamlığımız bizim sınıf zemininde ısrarlı ve kararlı bir siyasal faaliyet yürütmemizi , bu zemin üzerinde nitel anlamda küçümsenmeyecek bir kadro birikimine ulaşmamızı sağlamıştır. İşte bu nitelik, niceliksel gelişmeyi yaratma sorumluluğuyla yüzyüzedir. Aksi durumda belki yine varolmayı başarabiliriz. Oysa biz varlık mücadelesi veren bir örgüt değil, devrim partisi olmak, "devrim örgütlü kitlelerin eseridir" sözlerinin karşılığını yaratmak zorundayız.

"Toplum genelinde kuvvet olmak"!

MK'nın sözkonusu değerlendirmesinde "parti olunmadan toplum genelinde kuvvet de olunamaz" denilmektedir. Kuşkusuz bu, partiyi ilan etmenin "toplum genelinde kuvvet olmak" için yeterli olduğu anlamına gelmiyor. Muhakkak ki partili kimlikle kitlelerin karşısına çıkmanın ve kitlelere seslenmenin büyük bir önemi ve avantajları vardır. Ama ajitatif bir konuşma ya da çağrı ile direnişteki işçilerin ya da eyleme geçmiş kitlelerin parti saflarına akın etmeyecekleri açıktır. Biz böyle bir parti ve böyle bir devrim beklentisi içerisinde olmadığımıza göre, "parti olunmadan toplum genelinde kuvvet de olunamaz" doğru belirlemesinin dayattığı döneme ilişkin görev ve sorumluluklarımızı tartışmak zorundayız.

Kitlelerin örgütsüzlüğü ve devrimci önderlikten yoksunluğu koşullarında, düzen, tüm sıkışmışlığına rağmen kendini yenileme ve üretme olanağı bulabiliyor. Bugün gelişeceğine ilişkin önemli işaretler veren kitle hareketi devrimci önderliği ile buluşamadığı koşullarda, bu hareketliliğin düzen kanalları içerisinde eritilmesi çok da zor olmayacaktır. İşçi sınıfı üzerindeki sendikal denetim, ileri ve sol potansiyel üzerindeki reformist ve sosyal-reformist etki düzene bunun imkanlarını fazlasıyla sunmaktadır. Tam da bu nedenledir ki, bizzat rejim tarafından reformist solun önü açılmaktadır. Devrimci bir kitle hareketinin gelişmesinin önüne dikilecek barikatlar bilinçli bir biçimde kollanmaktadır.

Gelişen bir hareketlilik bize emekçi kitlelere buluşmanın, onları politik olarak etkilemenin yalnızca zeminin yaratmaktadır. Sınıf içerisinde güçlü örgütlülükler yaratamadığımız, bir takım mevziler kazanamadığımız, bizzat bu çalışma içinde politik etkimizi yayamadığımız koşullarda, bu zeminin sunduğu olanakları değerlendirmek de, "toplum genelinde kuvvet" olmak da mümkün olmayacaktır. Bugün sendikalarda, derneklerde, fabrikalarda, direnişlerde karşımıza legal reformist örgüt ve partiler çıkıyorsa, bunlar bulundukları alanlarda belli bir kitleyi denetimleri altında tutmayı başarabiliyorlarsa, bu etkiyi ideolojik mücadele ile kıramayacağımız yeterince açıktır. Bu politik-pratik mücadelenin ne denli önem taşıdığını ortaya koymaktadır. Sınıfı düzene bağlayan gerici ve reformist tüm güçleri ancak böyle bir mücadele içinde tecrit edebilir, sınıfın ileri ve militan kesimleriyle ancak böyle bir mücadele içinde bütünleşebiliriz. Toplum genelinde bir politik güç olmayı da ancak böyle başarabiliriz.

Sınıfla somut bağlarımızı geliştirip kalıcı mevziler yaratabildiğimiz ölçüde, reformizme, liberalizme, burjuva ve her türden küçük-burjuva sapmalara karşı güçlü bir mücadele yürütebilir, ayrım çizgilerini netleştirebiliriz. Örneğin bir direnişe, sendikaya ya da fabrikaya giderek, "Sömürüye, soyguna, özelleştirmeye, taşeronlaştırmaya karşı mücadele edin, direnişi sonuna kadar sürdürün, reformistlere ve sendika ağalarına güvenmeyin, onlar sizi satar, partinize güvenin, parti sonuna kadar yanınızda" demek

(Devamı s.7'de)

Sendika bürokrasisi engelini aşmak zorundayız

Sınıf hareketinin tek tek çıkışlar ve mevzi direnişler dışında uzun bir dönemdir yaşadığı durgunluğa rağmen, sınıf içerisinde elde ettiğimiz ilk mevziler üzerinden yaptığımız müdahaleler, çalışmalarımızı kolaylaştırıp yeni olanaklar açmıştır. Bu durum değişik düzeylerde sendika bürokratlarını da rahatsız etmektedir.

Bu rahatsızlık kendini, kimi zaman fabrika işçi inisiyatifinin eylemlere yansımasını engellemek biçiminde, kimi zaman fabrikada-eylemde devrimci tutum alan, inisiyatif koyan ve sorunlara kendi fabrikasının sendikasının dar sorunları üzerinden bakmayan devrimci işçileri-temsilcileri çağırıp kendilerince uygun bir dille "uyarmak"/tehdit etmek biçiminde gösteriyor. Kimi sendikacılar (ki bunlar devrimci mücadeleden yana olduklarını ifade ediyorlar) fabrika ve işyeri temsilcilerine gönderdikleri yasakçı talimatlarla devrimci çalışmanın fabrikaya yansımasını engellemeye çalışıyorlar. Engellemeye çalıştıkları ya direnişle dayanışma çağrısıdır, ya bir imza metnidir, ya bir eylem çağrısıdır, ya dayanışma için kalem, çakmak, kart satışı, ya da bir işçi gezisi bilet satışıdır, vb. Kimi sendika bürokratları ise örgütlü oldukları fabrikalardan tanıdıkları ve devrimci politik kimliklerini bildikleri işten atılmış işçilere, eğer devrimcilerle (somutta komünist harketle) ilişkilerini keserlerse değişik fabrikalarda işe sokabilecekleri şeklinde çirkin tekliflere başvurabiliyorlar.

Sendika bürokratlarını bu denli rahatsız eden nedir? Devrimci faaliyet ve etkinliğin fabrikalara, üretim alanlarına yansıması demek, sendika bürokratlarının yaşama alanlarının tehlikeye girmesi demektir. İşçi sınıfının onyıllardır reformist, sosyal-demokrat ve gerici-faşist akımların etkinliğine terkedilmesi, onlar cephesinden bir kazanım olarak görülmektedir. Bütün saldırı ve ayak oyunları, bütünleştikleri burjuva düzenle olan uyumun bozulmaması ve statükolarının korunması içindir. Bugüne kadar sınıfın devrimci öncüsünden yoksun kalması, reformist-liberal ve gerici faşist etkiye terk edilmesi onlara rahat hareket etme imkanı tanıyordu.

Gelinen yerde sınıf çalışmasında elde ettiğimiz ve edeceğimiz mevzilerin sendika bürokratları üzerinde yarattığı-yaratacağı etkiyi ve tepkiyi doğru bir şekilde değerlendirmeliyiz. Kazanımlarımızı ve mevzilerimizi kolay başarının, reklamın ve kısa vadenin kârı olarak tüketmemeliyiz. Kazandığımız mevzileri daha büyük adımların ve sıçramanın zemini olarak değerlendirebilmeliyiz.

Bugün şu yeterince açık bir olgudur: İşçiler herhangi bir eylemde, niteliği ne olursa olsun, sendikanın ve sendikacıların etkisi altındadırlar ve onların yönlendirmeleri tayin edici olmaktadır. Bu avantajı çok iyi kullanan sendikacılar, devrimci hareketi işçi hareketinden kolayca tecrit etmeyi başarabilmektedir Bugün onların işini kolaylaştıran bu mevzilere yönelik ısrarlı ve sistemli bir çaba büyük bir önem taşımaktadır. Bu mevzileri devrimci bir tarzda kazanabildiğimizde bizim en güçlü silahlarımızdan birine dönüşeceklerdir. Sermayenin en büyük başarısı işçi sınıfı üzerinde her alanda kurduğu kuşatmadan, onu denetim altına almasından gelmektedir. Bunlardan birisi de sendikaların başına çöreklenen bu bürokratlardır. Sınıf üzerinde büyük bir hegemonya kuran, büyük tahribatlar yaratan ve aşılıp etkisiz hale getirilemediği sürece yozlaşmaya, çürümeye ve ideolojik deformasyona yol açan bu engeli aşmak zorundayız.

Liberal, reformist, gerici, faşist, her türden sendika bürokrasisine karşı mücadele sığ, yüzeysel ve sendika bürokrasisinin işini kolaylaştıran bir tarzdan kurtarılmalıdır. Bu engeli aşmak hiçbir biçimde kaba bir teşhirle başarılamaz. Talebe devrimciliği tarzı mutlaka terkedilmelidir. Sınıfın yaşamına girmeden, onunla mücadele içinde bir bütünleşmeyi gerçekleştirmeden, salt teşhir faaliyeti ile yol almak mümkün değildir. Bu ancak devrimci politika ve örgütlenmenin sınıfa, fabrikaya, üretim zeminine taşınması ve orada, o kendi gerçek alanında hayat bulması ile mümkündür. Yapılması gereken budur ve biz bunu başaracağız.

A. Alişer

Örgüt içi demokrasi üzerine

Proletaryanın gücü örgütlenmesinde yatar. *"Örgütü yoksa, proletarya bir hiçtir; örgütlüyse de her şeydir." "İktidar savaşımında, proletaryanın, örgütten başka bir silahı yoktur. Burjuva dünyasındaki anarşik rekabetin egemenliğinden ötürü birbirinden ayrı düşmüş; sermaye köleliğiyle yerine bağlanmış; azami yoksulluğun, vahşetin ve bozulmuşluğun 'derin çukurları'na sürekli olarak itilmiş olan proletarya, ancak, marksizmin ilkeleri üzerinde ideolojik olarak birleşerek ve bunu, milyonlarca emekçiyi bir işçi sınıfı ordusu halinde kaynaştıran maddi örgüt birliğiyle pekiştirerek, yenilmez bir güç haline gelebilir."* (Lenin)

Milyonlarca emekçiyi bir işçi sınıfı ordusu halinde kaynaştırabilmek ise, en başta işçi sınıfının bilinçli devrimci kesimini bir parti olarak örgütlemeyi gerektirir. Proletarya ordusunun genelkurmayı olan bir partinin iç yaşamı ve işleyiş kurallarını tayin eden ise partinin stratejik hedeflerinin gerekleridir.

Komünist işçi partisi, işçi sınıfının temel devrimci çıkarlarının temsilcisidir. Görevi, işçi sınıfı başta olmak üzere tüm ezilen ve sömürülen sınıfları toplumsal kurtuluş mücadelesine çekmek ve bu mücadelenin bilinçli öncü kurmaylığını yapmaktır. İşçi sınıfı ve ezilen ve sömürülen öteki katmanların ayrı ayrı eylemini ortak çıkarlar etrafında birleştirmek, tek bir hedefe, siyasal iktidar hedefine yöneltmek, tek bir irade haline getirmek ve asıl hedeften herhangi bir nedenle kopmasına izin vermemektir. Bu, partinin varoluş nedenidir.

İşte tüm bunlar ancak sımsıkı örgütlenmiş bir partinin bilinçli yönetimi altında olanaklıdır. Sıkı örgütlenmiş bir parti ise böyle bir önderlik etme ve yönetme görevlerini ancak katı kurallara bağlanmış merkezileşmiş bir yönetimle başarabilir. Çünkü, parti bir savaş örgütüdür. Proletaryanın siyasal iktidar mücadelesinin genelkurmayıdır. Kapitalist bir toplumda ve burjuvazinin faşist yönetimi altında *"mutlak bir merkezileşme ve en katı bir proletarya disiplini burjuvaziyi altetmek için temel koşuldur."* Bu ise *"azami örgütlenme derecesi"* demektir.

"Azami örgütlenme derecesi", sıkı bir merkezileşme anlamına gelir. Merkezileşmenin en katı ve en sıkı bir biçimde uygulanmadığı partilerin proletaryanın devrimci ordusunu oluşturması ve başarıyla önderlik etmesi düşünülemez. Çünkü zorlu bir savaşta ancak en sıkı bir disipline sahip bir ordu rakibini yenme gücü ortaya koyabilir. *"Sosyal-demokrat siyaseti tutarlılıkla yürüten ve, deyim yerindeyse, bütün devrimci içgüdüleri ve uğraşları tatmin eden bir merkezi militan örgüttür ki, hareketi düşüncesizce saldırılara girişmekten koruyabilir ve başarı vaadeden saldırılar hazırlayabilir."* (Lenin)

"Azami örgütlenme derecesi" basit bir tercih değil, zorlu sınıf savaşımının vazgeçilmez kıldığı bilinçli bir birleşme ve kenetlenme durumudur. Bu örgütlü birleşme ve kenetlenmenin temel ve vazgeçilmez önkoşulu ise ideolojik birliktir. Örgütlü kimliğin bilince ve gönüllülüğe dayalı yapısı ve karakteri buradan gelir. İdeolojik temeli olmayan bir örgütte "azami örgütlenme derecesi"ne ulaşmak mümkün olmadığı gibi, bir örgüt ideolojik temelini, buna dayalı birliğini yitirdiği andan itibaren pratikte kaçınılmaz bir biçimde "burjuvazinin zavallı bir uşağı durumuna" düşmekten de kendini kurtaramaz.

Örgütte demokratik işlerliğin temeli ve güvencesi

Devrimci örgüt yaşamında örgüt içi demokrasi biçimsel kuralların formüle edilmesi ve işletilmesiyle gerçekleşmez. İşlevsel bir demokrasi için gerekli olan ilk şey, sağlam bir ideolojik temel üzerinde parti saflarında oluşmuş bulunan ideolojik birliktir.

İkincisi; hareket noktası olarak, proletarya devriminin ve komünist partisinin çıkarları her şeyin üzerinde tutmaktır. Her şey proletarya devrimi ve partinin çıkarlarına tabidir.

Üçüncüsü; aleniyet temeli üzerinde örgüte ve yoldaşlara tam güvendir. Bu üç temel faktörün bileşimi demokratik işlerliğe etkili ve

işlevsel bir içerik kazandırır.

Gerçek devrimci bir sınıf partisi, iç yaşamını, üyelerinin parti faaliyetine aktif ve bilinçli bir katılımını sağlayacak tarzda düzenler. Biçimsel bir takım hakların ötesinde parti içi demokrasinin esası da gerçekte budur.

Parti içi demokrasi, devrimci anlam ve işlevini, partinin ideolojik çizgisinin genel esasları çerçevesinde bulur. Parti programının uygulanması, siyasal çizginin gereklerinin yerine getirilmesi, parti çıkarlarının gözetilmesi, değerlerinin korunması vb. hususlarından kopartılmış bir sözümona demokratik işlerlik, partinin kendi varlığı, misyonu ve amaçları ile çelişir. Zira, parti çizgisine ve işçi sınıfının devrimci çıkarlarına hizmet etmeyen bir demokrasi asla düşünülemez. Sınıf çıkarlarından bağımsız bir demokrasi yoktur ve olamaz. Demokrasi, sınıf mantığı olan ve buna hizmet eden bir siyasal perspektif ve uygulama sorunudur.

Parti içi demokrasi bir amaç değil, parti faaliyetini güçlendirmenin, partinin önderlik ettiği proletaryanın devrimci eylemini geliştirip ilerletmenin yöntemlerinden biridir. Parti içi demokrasiyi bu bağlamından kopartanlar, onu "yararsız ve zararlı bir oyuncak"a dönüştürürler. Bu oyuncak, kimi zaman örgütü düşman saldırılarına karşı açık hale getirir, kimi zaman ise parti örgütünün ideolojik-siyasal birliğini, eylem ve irade ortaklığını bozan bir işlev görür. Oysa parti içi demokrasi, parti saflarında ideolojik birliği sağlamlaştırmaya, bu temel üzerinde eylem ve irade birliğini güçlendirmeye hizmet eder. Demokrasi parti saflarında sağlam ve bilinçli bir disiplin sağlamanın aracıdır.

Partide en geniş demokrasi sıkı bir disiplin içindir. Parti üyeleri ve aday-üyeleri kararların oluşum süreçlerine en aktif tarzda katılmak ve çoğunluğu etkilemek için ajitasyon ve eleştiri özgürlüğünü kullanma hak ve görevlerine sahiptir. Hak ve görev diyoruz. Zira, burada diyalektik bir bütünlük vardır.

Demokrasinin işlevini çarpık kavrayanlar, eleştiri ve ajitasyon özgürlüğünün, her şeyin her yerde ve uluorta tartışabileceği anlamına geldiğini sanırlar. Parti bir tartışma kulübü değildir. Tartışmalı sorunlar karardan önce ve kararların oluşum sürecinde tartışılır. Daha da önemlisi, tartışma ve eleştiri özgürlüğü partinin meşru platformlarında ve parti araçları üzerinden yapılır. Bu, yerine göre organ toplantısı, konferans ya da kongredir. Yerine göre örgüt raporu ya da örgüte sunulmak üzere hazırlanarak yetkili kurumlara iletilmiş bir yazıdır. Yerine göre ise partinin yayın organlarıdır. Partili kimliğin aksine çevreci ve klikçi zihniyet tartışmalı sorunlarda meşru platformların dışına çıkarak, yatay ilişkiler geliştirerek tartışma yürütmeye eğilim gösterir. Bu, partiyi savunmasız bırakan, partinin işlerlik kuralları ve partili kimlik ahlakıyla bağdaşmayan liberal-anarşizan bir tutumdur.

Kurumlaşmış proleter kültür: Örgüt içi demokrasi

Hareketimiz bilince dayalı disiplini geliştirip oturtmaya büyük bir önem verdi. Düşünen, yaratan, üreten, her düzeyde katkı sağlayan, aktif ve kişilikli komünist kadrolar yaratmayı titizlikle gözetti. Bu amaçla örgüt içi demokratik işleyişi bilinçli bir tutumla teşvik etti ve ısrarlı bir çabayla kurumlaştırmaya çalıştı.

EKİM, bilinçli bir tutumla, örgüt içi demokrasinin geliştirilmesi, kökleşmesi ve bir kültüre dönüşmesi için özel bir çaba harcadı. Çeşitli dönemlerde sorumluluk üstlenmiş yöneticilerinin buna aykırı davranışı, demokratik işleyişi bir istismar alanına dönüştürmeleri, hareketimizi böyle bir çabadan alıkoymadı. Tersine, daha başından itibaren bu kültürü, yalnızca üye ve aday-üye tabanı üzerinden değil, en sıradan sempatizan da dahil her düzeyde yaygınlaştırmayı hedefledi. Her düzeyden katkı örgütlemeyi, inisiyatifi ve girişkenliği geliştirmeyi, yaratıcılığı teşvik etmeyi özel olarak gözetti. Devrimci eleştiri, öneri ve katkıyı teşvik etti. Demokratik işleyişi saflarında egemen hale getirmek, proleter demokrasiyi bir kültüre dönüştürmek yönündeki bilinçli, sabırlı ve ısrarlı tutum, hareketimizi geleneksel hareketten ayıran temel özelliklerinden biri oldu.

10 yıla, her biri birer kongre işlevi gören üç genel konferans sığdırdı. Biçimsel değil, örgüt içi aleniyet ilkesi üzerinden işlevsel bir demokratik gelenek yarattı. Bugün üye ve aday-üyelerimizin ezici bir çoğunluğu örgüt iç yaşamına aktif bir tarzda katılmakta, hakları

konusunda özel bir duyarlılık göstermektedir. Sempatizan çeperimizde bile, çeşitli cephelerdeki gelişme süreçlerimiz büyük bir dikkatle izlenmekte, herhangi bir aksama ya da zaaf göstergesi tutum ve davranışa karşı özel bir hassasiyet sergilenmektedir.

Geleneksel örgütlerde bir dizi hata, zaaf ve sorumsuzluk görmezlikten gelinmekte, kusurlar çoğu kez erdemleştirilerek sunulmakta, böylece ek bir çürüme zemini yaratılmaktadır. EKİM'de, örgüt basınımızın sağladığı aleniyet imkanı üzerinden, sorunlar zaman kaybetmeksizin yayın organları üzerinden dile getirilmekte, zaaflar eleştirilmekte, böylece devrimci müdahaleye açık bir ortam yaratılmaktadır. Örgütsel ya da siyasal yaşamın öteki alanlarına ilişkin zaaf ve yetersizliklerin örgüt basınımızda bu denli çok tartışılmasının gerisinde aynı zamanda bu yatmaktadır.

Bu elbette ne kendiliğinden ortaya çıkan bir sonuçtur, ne de ideolojik çizgimiz ve bu çizginin sınıf mantığından bağımsız anlaşılabilir. Tersine, EKİM'in süreçlerini az-çok izleyen herkes bilir ki, ideolojik gelişme sürecimizin hemen başına bu gelişmeye paralel olarak geliştirilen bir kültürdür.

"*Ekim* bir kürsüdür"

"Az çok ciddi her siyasal yayın organı kendi konumunda bir kürsüdür. Savunduğu fikirlerin, temsil ettiği sınıfın ve davanın kürsüsü.

Fakat ara başlıktaki vurgu, bu genel gerçeğin ötesinde, somut bir anlam ve amaca dönüktür. *Ekim* aynı zamanda tüm yoldaşlarımız için de bir kürsüdür. İlk bakışta çok olağan gözükecek, özellikle vurgulanması belki de yadırganacak bu gerçeğin önemi, eski örgütlerin düşünce yaşamı, yayın anlayışı ve pratiği hatırlanırsa, gereğince kavranabilir ancak. Türkiye devrimci hareketinde bugün de acısı duyulan düşünce kısırlığı, yalnızca birikimsizliğin, teoriyi küçümsemenin, dogmatizmin ya da kopyacı ve taklikçi eğilimlerin değil, örgütlerin yaşamında 'önderlik' kavram ve kurumunun bürokratik bir yorumla yozlaştırılmış olmasının da sonucudur. Düşünen önderler/uygulayan militanlar, zımnen benimsenmiş, fiilen yerleşmiş bir anlayıştı, küçük-burjuva bürokratik örgütlerin pratiğinde. Yüzlerce, binlerce militan şu veya bu örgütün saflarında, her türlü fedakarlığı göze alarak çalışıyor, savaşıyordu. Ama, bu aynı örgütlerin düşünce yaşamına pek az, çoğu kere de hiç katılamıyor, bunun ortam ve olanaklarından yoksun kalıyordu. (...)

"Önderliği olmayan bir devrimci siyasal hareket tasavvur bile edilemez. Güçlü, bilgili ve birikimli, yetenekli, deneyimli, saygın, güç ve otoritesini bir takım biçimsel yetkilerden çok, bütün bu ideolojik-siyasi ve manevi özelliklerinden alan bir önderlik, devrimci her örgütün yaşamında özel ve hayati bir önem taşır. Her önderlik belirli sayıda bireylerden oluşan kollektif bir topluluktur ve bu topluluğu oluşturan bireyler çok sayıda ve pek kolay yetişmez. Bu da yeterince açıktır.

"Fakat öte yandan adına layık her devrimci siyasal örgüt, bilinçli ve düşünen insanlar topluluğudur. Her gerçek devrimci bilinçli ve düşünen bir savaşçıdır, öyle olmalıdır. Bilimsel bir dünya görüşüne ve muazzam bir evrensel düşünce mirasına sahip marksist-leninist örgüt ya da partiler için, bu söylenenler özellikle geçerlidir. Parti önderliği kavramı ve kurumu, partinin kendisinin bir sınıfın öncü kuvveti, bir mücadelenin sürükleyici motoru olduğu gerçeğini karartmamalıdır. Öncü bir partinin militanları partinin genel niteliğini kendi kişiliğinde somutlayan ve yansıtan bireyler olabilmelidirler. Kendi partisinin düşünce yaşamına katılmayan, görüş, düşünce, öneri ve eleştirilerini sürekli ve sistemli olarak parti yaşamında, özellikle onun yayın organlarında ortaya koymayan bir militan, kelimenin dar teknik anlamında bir savaşçıdır ancak. Parti üyelerini, savaşçı militanları partinin düşünce yaşamına katmak için sürekli çaba harcamayan, bunun için gerekli araç va olarakları yaratmayan yöneticiler ise, bilinçli savaşçılar topluluğunun önderleri değil, güdücü örgüt bürokratları olabilirler yalnızca.

*"Ekim'*in tüm yoldaşlarımız için fikir kürsüsü olduğu vurgusu bu kapsamda düşünülmelidir. Biz tüm yoldaşlarımızı devrim ve sosyalizm davası için yalnızca maddi güç ve yeteneklerini değil, zihinsel güç ve yeteneklerini de seferber etmeye, bunun bir gereği olarak *Ekim*'e aktif ve sürekli katkıya çağırıyoruz."

MYO'mızın 15. sayısında yapılan bu çağrı

Aralık '88 tarihlidir. Çağrı karşılıksız kalmadı. Örgüt tabanında özel bir heyecanla karşılandı. EKİM'e katkı, eleştiri, öneri, iç denetim işlevi gören yazılar MYO sayfalarında yer aldı. Tüm bunlar EKİM'ciler için meşru bir hak olarak kavrandı. İşte EKİM'i EKİM yapan ve kollektif emeğin ürünü olarak partiye taşıyan hususlardan biri de budur.

Örgüt içi demokrasi ve küçük-burjuva tekyanlılığı

Örgüt demokrasisinin bir kültür olarak kazanıma dönüşmesi elbette kolay olmadı. Örgüt tabanını eğitmek, teşvik etmek ve demokrasinin doğru kullanımı için kesintisiz bir çaba göstermek pratik sorumluluğun bir yanı oldu. Bir öteki yanı da, örgüt demokrasisini ve bunun kürsüsü olan yayın organlarını anarşizan eğilimlerin uygulama alanı haline gelmesinin önüne geçmek, üyelik hakları adı altında istismar girişimlerini önlemek çabası oldu. Yayın organlarımızı denetimsiz, yönsüz, amaçsız bir tür "serbest kürsü" olarak gören yaklaşımlara az raslanmadı. Demokrasiyi kurumlaştırmak sekter, anarşizan, liberal zihniyet ve kişiliklerin kendini dayatmalarına karşı mücadele içinde başarıldı. Sol harekete egemen küçük-burjuva kültürle hesaplaşmak, yalnızca dışımıza karşı, yalnızca içinden koptuğumuz geleneksel harekete karşı ideolojik-teorik ve siyasal bir mücadele gerektirmedi. Fakat aynı ölçüde, bu aynı kültürün saflarımızca katılmış taşıyıcılarına karşı da sabırlı, ama katı ve uzlaşmaz bir çaba gerektirdi.

Eski geleneğin kalıntıları

EKİM boşluktan değil, bir geçmişin ve birikimin bağrından doğdu. Doğal olarak eskinin kusurlarından, alışkanlıklarından, tutucu zihniyetten ve dizginleyici engellerden oluşan geçmiş kültürle hesaplaşmadan sonuç almak, ancak yeni çizgiyi pratiğe geçirebildiği, bu çizgi devrimci sınıfın bağrında ve onun en ileri unsurlarının kişiliğinde maddi bir güce dönüşebildiği ölçüde mümkün olabilirdi. EKİM'in en büyük güçlüğü de bu alandaydı. İlk çıkış döneminde dayandığı güçler geleneksel hareketin kültürel etkisi altında şekillenmiş insanlardı. Dahası, 12 Eylül tahribatını içten içe yaşamış, bu dönem kişiliklerinde derin izler bırakmıştı. EKİM'in ilk çıkışı belli bir heyecenle selamlanıp desteklense bile, kolay başarı beklentisi kısa sürede ayaklarına dolanmıştı. Bunların bir kısmı sürecin hemen başında tökezlemiş ve sonra da safları terk etmişti. Eldeki güçlerin dönüşümü ve buna yeni güçlerin eklenmesi bir süreç sorunuydu. Hareketimiz bunun açık bilinciyle sürece yüklendi. *"Kuşkusuz geçmişin siyasal ve örgütsel pratiğinden bize miras kalan kusur ve alışkanlıkların zamanla aşılabileceği gerçeği, zamana dönük kaderci bir bekleyişi değil, fakat geçmişin kalıntılarına karşı bilinçli ve sürekli bir mücadeleyi gerektirir. Bu örgütümüzün temel bir sorunudur ve uzun süre gündemde kalacaktır"* (Ekim, sayı:15, Aralık '88) Bu sorunlar süreç ilerledikçe azalmakla birlikte, bugüne kadar bilinçli ve sürekli bir mücadeleyi gerektirdi.

Küçük-burjuva sosyal kökenin yarattığı sorunlar partimizi de bir dönem daha uğraştıracaktır. Bunun başlıca iki nedeni var.

İlki; partimizin ideolojik-siyasal çizgisinin pratiğe geçirilmesi süreci içerisinde, devrimci sınıf çalışmasında bu çizgiyi kişiliğinde maddi bir güce dönüştüren bir çekirdek kadro yaratılmakla birlikte, bu, bu alandaki sorunları köklü çözüme ulaştıran değil, hafifleterek çözümü daha sancısız bir tarzda gerçekleştirebilmenin gerektirdiği ilk birikim, ilk imkanlar demektir. Sorunların köklü ve kalıcı çözümü ise devrimci bir proletarya hareketi zemini üzerinde, partinin devrimci sınıfın en ileri unsurlarını bağrında örgütleyerek, proleter yığınlar üzerinde de bir otoriteye dönüşmesiyle olanaklı hale gelecektir.

İkincisi: Partinin kadro potansiyelinin bir kısmı geleneksel devrimci-demokrat hareketin ideolojik-kültürel etkisi altında ilk şekillenmenin ardından komünist hareketin saflarına akıyor. Yine kadrolarımız içinde bizzat burjuva toplumun kültürüyle yoğrulmuş insanlar var. Proleter kökenli kadro potansiyeli de sınıfsal konumlarından gelen kimi olumlu özelliklerine rağmen, burjuva toplumun ideolojik-kültürel etkisi altında şekillenmiş olmaları, günlük yaşamlarının büyük bir bölümünü üretim süreci içinde geçiriyor olmaları ve ideolojik-siyasal eğitim

yetersizliğinden gelen zayıflıkları nedeniyle dönüşümleri hiç de kolay olmamaktadır. Yoldaşlarımız elbette büyük bir iyi niyetle ve mücadele istemiyle saflarınıza katılıyorlar. Fakat, insanlardaki alışkanlıkların gücü en korkunç güçtür ve bu gücün kırılarak proletaryanın militan-devrimci tipine dönüşmesi bilinçli ve sürekli bir mücadele ve eğitim gerektirir. Devrimci bir işçi hareketinin henüz mücadele alanına çıkmamış olması, bu güçlerin dönüşümünü ayrıca zorlaştırmaktadır. Devrimci bir işçi hareketi zemininde kadroları dönüştürmek çok daha kolaydır. Bugün durum bu açıdan oldukça elverişsizdir ve kadro dönüşümünün sancılı bir süreç izleyeceğini gösteriyor. Çünkü böyle bir dönem, devrimci proletaryanın saflarına bulaşan küçük-burjuva sosyal kökenden gelme alışkanlıkların gücünde muazzam bir direnç yaratır.

Tekyanlılık bir çıkmaza saplananlar

Küçük -burjuva kişilik kolaycıdır, faydacıdır ve tekyanlılığa eğilimlidir. Bu tekyanlılık sıkı bir disiplinle denetim altına alınmazsa, küçük-burjuva kimliği parçalayarak yeniden kalıba döken etkili bir ideolojik-pratik eğitimle dönüşümü kolaylaştırılmazsa, buna karşı mücadele zayıflatılırsa, parti saflarında merkezkaç eğilimlerin gelişmesininin, maneviyat bozukluğunun, kuralsızlığın, kollektife yabancılığın, birleşme ve ortak hareket etmede yeteneksizliğin, örgütsel anarşizmin timsali bir kimliğe dönüşür.

Süreçlerimizin deneyimleri üzerinden devam edelim. Komünist hareketin tümüyle haklı nedenlerle ve isabetli bir tarzda geçmiş örgüt kültürüne yönelttiği eleştiri ve devrimci örgüt yaşamında demokratik işleyişe yaptığı vurgu, EKİM saflarında yeralan geleneksel kültürün taşıyıcısı kimi yönetici ve üyelerinde tekyanlılığın zemini haline getirebildi. Tasfiyeci şefler bürokratik yöneticiliği EKİM'de de sürdürmeye kalkışabildiler. Yöneticilik konumlarına dayanarak tabanın düşünce ve eleştirilerini bastırmaya girişebildiler. Hukuki yetkileri üzerinden kendilerinin katılmadığı düşünceleri içeren yazıların MYO'da yayınlanmasını engellemeye kadar vardırdılar işi. Fakat, devrimci aleniyete dayalı demokratik işlerliğin kurumlaştırılması çizgisine karşı tutunamayan bu aynı kişiler, örgütteki yöneticilik konumlarının tartışmalı duruma düştüğünü anladıkları ilk andan itibaren, yaman birer demokrasici kesildiler. EKİM'de demokratik işlerliğe verilen önemi disiplinsizliğin zeminine, üyelik haklarına gösterilen saygıyı üstlendikleri görevleri yapmamanın dayanağına dönüştürebildiler. Fanatik birer EKİM'ci gibi görünen bu unsurlar, zihniyetleri ve pratikleri tartışma konusu edilince, EKİM hayranlığının ifadesi sözlerini unutarak, bir haftada tam tersi söylemlere sarılabildiler. Bu küçük-burjuva liberalleri, iç tartışma süreci boyunca örgütün tüm imkanlarından yararlandılar. Tüm platformlarda söz haklarını sınırsızca kullandılar. Örgüt imkanlarıyla yazılarını basıp örgüt kanalları üzerinden dağıttılar. Fakat örgüt disiplinine uymak, görevlerini yerine getirmek, örgütün birliğini ve devrimin çıkarlarını herşeyin üstünde tutmak bir kez bile akıllarına gelmedi.

Küçük-burjuva tekyanlılıkte ifadesini bulan kişilik, örgütte haklarını kullanırken sorumluluklarını unutur. Yetkilerine sıkı sıkıya sarılırken yükümlülüklerini hatırlamaz. Demokrasiden yararlanırken, disiplin aklma bile gelmez. Hesap sormaya kalkışırken, kendi hesabına dönüp bakmaz. Pervasızca eleştirirken, hatta bunu dedikoduculuk biçiminde yaparken, apaçık hatalarının özeleştirisini yapmayı kendini aşağılama sayar.

Oysa, örgütüne karşı sorumlu ve işçi sınıfı davasına içtenlikle bağlı bir devrimci, haklarını kullanırken bunun ancak sorumluluklarını layıkıyla yerine getirmek ölçüsünde olanaklı olduğunu bilir. Aksini en hafif deyimle siyasal bir ahlaksızlık sayar. Kollektif yaşamda üretmeyenin tüketim hakkı da olamadığını bilerek davranır. Devrimci açıdan yetkili olmak demek yükümlülük altında olmak demektir. Devrimci örgüt yaşamında yükümlülüklerini yerine getirmeyenin yetkili olması düşünülemez. Siyasal bağlamlarından kopartılmış hukuki yetkilerin bir değeri ve hükmü yoktur. Oysa, sözünü ettiğimiz küçük-burjuva tipi bunun aksini düşünür ve fırsatını bulduğunda uygulamaya girişir.

Küçük-burjuva tekyanlılığı disiplinden kopartılmış sözümona bir demokrasi özlemi içinde olur. Böyle bir demokrasi "gereksiz ve

zararlı bir oyuncak"tır. Böyle bir demokrasi anlayışı, komünist partisine yabancıdır. Devrimci açıdan demokrasi bilince dayalı katı bir disiplin içindir. Demokrasi ve disiplin bir bütündür. Ve partinin siyasal iktidar mücadelesine dolaysız olarak tabidir. Disiplin mefhumundan kopartılmış sözümona demokrasi, örgütsel anarşizmin de kaynağıdır. Partide eylem ve irade biriğini bozar. Parti çizgisini habire başa çıkarır. Örgüt fikrini dumura uğratır. Giderek bir oyuna dönüşür. Parti yaşamında her türlü melanet davranışın ve tutumun da kaynağı haline gelir.

Proletaryanın devrimci davasına kendini adamak dışında başka bir yaşamı, çıkarı ve düşüncesi olmayan bir devrimci, zayıflıklarını açık yüreklilikle ortaya koyup, nedenlerini içtenlikle irdelemeyi devrimci kişiliğinin ve taşıdığı kültürün bir gereği sayar. Sözünü ettiğimiz küçük-burjuva tipi tüm bunlardan kaçma eğilimi taşır. Onun gözü öncelikle kendi zaafları, zayıflıkları ve sorumluluklarında değil, dışına yöneliktir. Hesap sormayı ve eleştirmeyi çok sever. Bu da bir sınıf tutumu, bir örgüt kültürü, bir siyasal ahlak sorunudur. Böylesi tipler parti birliğini sağlam zeminde oturtma, yoldaşlarıyla devrimci temelde kaynaşmanın devrimci kaygısından uzak olurlar.

Haklarını kullanıp sorumluluklarına sahip çıkmayan, yetkilerini kullanıp yükümlülüklerini hatırlamayan, demokrasiden yararlanıp disipline uymayan, yetkilerini insanları ezmenin, insani ve devrimci duyguları istismar etmenin imkanı olarak gören, başkalarının küçük kusurlarına karşı kartal gözlü olduğu halde, kendi tahripkar zaaflarına dönüp bakmayanlar, partinin saflarına sızmış geçici yol arkadaşlarıdır. Böyleleri *"proleteryanın saflarında durmadan, karakter yoksunluğu gibi, dağınıklık gibi, bireycilik gibi, büyük heyecandan umutsuzluğu geçiş gibi küçük burjuvaziye özgü niteliklerin yer edinmesini sağlarlar."* (Lenin) Bunları etkisiz hale getirmek, hastalıklarını saflara bulaştırmalarının önüne geçmek için, "proletaryanın siyasal partisi saflarında sert bir merkezi yönetim ve disiplin", sıkı bir denetim gereklidir. Partinin, saflarını arı tutabilmesi ve devrimci önderlik görevlerini hakkıyla yerine getirebilmesi için bu kesin bir gerekliliktir.

Parti içinde örgütsel anarşizmin, bireyciliğin ve liberal laçkalığın sınıfsal kaynağı küçük-burjuvazinin şu yada bu kesiminden, şu ya da bu nedenle proletaryanın saflarına akmış unsurlarıdır. Bu kadar yerden yere vurduğumuz bir sosyal kökene kapıları tümden kapatmak en güvenilir yol değil mi? diye sorulabilir. Partinin kapılarını bu güçlere kapatması mümkün de doğru da değildir. Bütün bir devrimci mücadele tarihi bu kökenden gelme sayısız devrimcinin kahramanlıklarına, yiğitliklerine ve fedakarlıklarına tanıklık ediyor. Devrimci proletaryanın davasını omuzlamış sayısız dava adamının bu kökenden geldiğini biliyoruz. Sorun devrimci proletaryanın saflarına akan güçlerin dönüşememesi ve kendi kişiliklerindeki zayıflıkları yenememeleri, ya da yenmek için uygun ortamı bulamamaları ile ilgilidir. Böyle olduğunda ise zayıflığın ne zaman zaafa dönüşeceğini tümüyle koşullar belirler. Kapitalist bir toplumda küçük-burjuvazi ara konumu gereği çözülen bir sınıftır. Proletaryanın safları bu sınıfın habire çözülmesiyle genişler. Ve bu genişleme esnasında eski kültür de proletaryanın saflarına taşınır.

Bir başka husus da şudur: Proletaryanın saflarında mücadeleye atılan küçük-burjuva sosyal kökenden gelme öğeler, küçük-burjuva sınıf çıkarları için değil, kaderlerini devrimci proletaryayla ortaklaştırmak niyeti üzerinden kararlarını veriyorlar. Bu nedenle bu kökenden gelen öğeler (davranışları karşı-devrimci ruh halinin ürünü değilse) niyetlerinden değil, dönüşememelerinden dolayı bozucu davranışlara girerler. Yapılması gereken, bu kökenden gelme güçlerin gerçek bir sınıf intiharı gerçekleştirebilmeleri için ideolojik açıdan donatılmalarını ve dönüşümelerini kolaylaştıracak bir maddi-sosyal ortam içerisine girmelerini sağlamaktır. Partinin proleter sınıf damarını sürekli güçlendirmektir. Proleter kökenli sağlam devrimcilerin önünü daima açık tutmaktır. Burjuva, küçük-burjuva aydın ve yarı-aydınlarının bir takım yeteneklerini, işçi kökenli kadroların önünü tıkamanın ya da onlar üzerinde hegemonya kurmanın dayanağına dönüştürmesini engellemektir. Güçlü, devrimci, dönüştürücü bir parti içi atmosfer yaratmak, aydın yetenekleri proletaryanın hizmetinde işe koşmaktır. Ve de partide disiplinsizliğe, bireyciliğe, anarşizme, laçkalığa karşı "taşı sapanından eksik etmemek"tir.

Düşkünleşmeyi hareketimize karşı düşmanca davranışlara vardıranları affedemeyiz

Lenin, 27 Mayıs 1919'da, Macar işçilerinin zaferini (devrimini) selamlamak amacıyla kaleme aldığı mesajda şunları söylüyordu:

"Macar işçileri! Yoldaşlar! Sizler dünyaya gerçek bir proletarya diktatörlüğü platformu üzerinde bir darbe ile bütün sosyalistleri birleştirme yeteneğini göstererek Sovyet Rusya'dan daha güzel bir örnek koydunuz. Şimdi itilaf devletlerine karşı amansız bir savaşta en pahalı ve en zor bir görevle karşı karşıya bulunuyorsunuz. Metin olun. Dün sizi proletarya diktatörlüğünü desteklemiş olan sosyalistler arasında, ya da küçük burjuvazi arasında yalpalamalar başgösterebilir, ***bunları acımasızca bastırın. Savaşta korkağın meşru yazgısı mermi çekirdeğidir.*** *Sizler yalnızca meşru, haklı ve gerçek bir devrimci savaş, ezilenlerin ezenlere karşı bir savaşını, çalışan halkın sömürücülere karşı bir savaşını, sosyalizmin zaferi için bir savaş veriyorsunuz."*

Lenin'in çok özel bir süreç ve gelişme karşısında Macar işçilerine öğütledikleri, dün olduğu gibi bugün de geçerliliğini korumaktadır. Komünistler işçi sınıfı ve emekçilerin çıkarları ve geleceği uğruna en ağır bedelleri göze alarak ve sonuçlarına katlanarak mücadele ediyorlar. Ve onlar, bedel ödemekte gösterdikleri bu tereddütsüzlüğü gerek düşmana, gerekse kendi saflarında boyveren ve örgüte karşı düşmanca davranışlara girmekten geri durmayan düşkünleşmiş unsurlara karşı da göstermelidirler. Biz en elverişsiz koşullarda, her türlü fedakarlığa katlanarak ve enerjimizin her damlasını kullanarak taş üstüne taş koyuyoruz. Kollektif emeğimizin ürünü bu kollektif yapı ve birikime en rezilce niyet ve nedenlerle kim el uzatıyor, onu yıkıp tahrip etmeye yelteniyorsa, kesin bir biçimde düşman muamelesi görmelidir. En düşkünce kişisel niyet, hesap ya da kaygılarla harekete zarar vermekte tereddüt etmeyen unsurlara karşı hiçbir hoşgörü, hakettikleri bedeli ödettirmekte hiçbir tereddüt gösterilmemelidir. Bu sınıf mücadelesinin ve iktidar savaşımının olmazsa olmaz basit bir kuralıdır.

Belli bir dönem belki de belli bir heyecanla örgüt saflarında yeralan, ama savaşın ağır bedeller gerektirdiği bir dönemde düşmanın basıncı karşısında kendi geleceğini pazarlık konusu yaptığı gibi işçi sınıfı ve emekçilerin geleceğini de bir biçimde satan, kollektif bir emeği düşman saldırılarına açık hale getireren, değerleri tahrip edenler de bunun bedelini ödemek zorunda kalacaklardır. Bizim geleceğimizi, kendi düşkün özlem ve yaşamları uğruna, bilinçli bir biçimde sınıf düşmanlarımızla pazarlık malzemesi yapanların ise "meşru yazgısı" elbetteki "mermi çekirdeği" olacaktır. Bu siyasal mücadelenin kaçınılmaz bir gereğidir.

Her korkaklığın, her ihanetin ve uzlaşmacılığın temelinde bir sınıf mantığı ve kişiliği vardır. Fakat bunu günlük politik mücadele içerisinde gecikmeksizin görmek, çözümlemek ve zamanında etkisiz kılmak sanıldığı kadar kolay değildir. Çünkü bir sınıfın tavrı olarak tabir ettiğimiz korkaklık, ihanet, uzlaşmacılık ve komploculuk kendini her zaman kaba bir tarzda dışa vurmaz. Kimi zaman örgüt saflarında kendine oluşturmaya çalıştırdığı özerk yaşam biçimiyle, kimi zaman yoz ve düşkün kişiliğiyle, kimi zaman örgüt sorumluluklarına karşı gösterdiği liberal tutumuyla, kimi zaman düşman karşısındaki titrek ve uzlaşmacı tutumuyla, kimi zaman ise yoldaşlar arasındaki kimi sorunları düşkün kişiliğine bir sıçrama zemini yapmaya çalışarak kendini gösterir. Bütün bunları ince yöntemlerle ve sinsice yapan bu kişiliğin kendi sınıf kimliğinin somutlandığı, dolayısıyla açık oynama cesareti bulduğu dönemler, genellikle ağır bedelleri gerektiren kritik dönemlerdir.

Örgütümüzün kısa sayılabilecek on yıllık siyasal yaşamına bakalım. İkinci Genel Konferansımızda tasfiye edilen düşkünleşmiş liberal öğeler son tahlilde yukarda bahsettiğimiz

kişilik ve kimliğinin ürünüydüler. Fakat yine de bu tasfiyeci çıkışın kendine göre sol hareketteki genel tasfiyeci gelişme ile örtüşen, genel plandaki koşulların ürünü olan, bu çerçevede kendine göre ideolojik-politik bir biçime de bürünen daha genel, deyim uygunsa daha "olağan" bir yapısı ve niteliği vardı. Fakat bir de kişisel çürüme ve kokuşmanın, bir tür oportünistleşmenin ortaya çıkardığı tipler ve ve bunların bir hareketin maddi ve manevi değerlerine karşı düşkünleşmesi örnekleri vardır. Bir süre önce bir kentteki açık çalışmada ortaya çıkan ve örgütümüzün devrimci kamuoyuna "Partiye karşı komplo" olarak duyurduğu özel olay bu türdendir.

Zamanında, 1992'de, liberal tasfiyeciliğin taşıyıcılığını yapan unsurlarla bu son örnekteki türden provokatif unsurlar temelde aynı bozuk küçük-burjuva kimlik ve kişiliğin temsilcileridirler. İlk örneği oluşturanlar genel koşulların ve hareketin iç zaaflarının elverişli zemininde tasfiyeci nitelikte de olsa bir ideolojik-politik kimliğe bürünerek, böylece kendi tükenmiş kişiliklerini bir ölçüde gizleyerek bir örtüye sarma olanağı bulabilmişlerdi. Bugün ise koşullar farklıdır. Komünist hareketin durumu ise daha da farklıdır. Komünist hareket parti ipini göğüslemekte, sol hareketin karşısında bu ülkenin toplam komünist birikimi için bir toplanma ve birleşme merkezi olduğunu günden güne daha kuvvetli bir biçimde göstermektedir. Fakat bunun kendisi yükümüzü ve sorumluluklarımızı azaltmamakta, tersine çeşitlendirip çoğaltmaktadır. Bunun hakkından gelebilmek, partili kimliğin hakkını verebilmek, küçük-burjuva kimliğe ve kültüre özgü her türlü zaaf, eğilim, alışkanlık ve düşüncenin hızla terkedilmesini gerektirir. Örgüt bunun bilincindedir ve bu çerçevede saflarına her zamankinden daha kararlı bir biçimde yüklenmektedir. İşte bu yüklenmeye dayanamayan, kendi zaaflı tarzları ve alışkanlıklarında ısrar edenlerden bazıları rezilleşebilmektedirler. Düne kadar herşeyi olumladıkları ve övdükleri bir harekete karşı, sırf kendi düşünce, kaygı ve hesapları nedeniyle düşmanca davranabilmektedirler. Otoritesine, iradesine, disiplinine saygı gösterir göründükleri bir harekete karşı fesada ve komplolara girişebilmektedirler. Bu, bir gelişmenin onurunu paylaşma gücü gösteremeyenlerin buna karşı düşkünleşmeleridir. Bu davranış, genel planda zayıf küçük-burjuva öğelere değil, ancak bu tür zayıflıkları taşıyanların en yoz, en dejenere olmuş öğelerine özgü bir davranış biçimidir. Böylelerini hiç affetmemeliyiz. Saflarımızdan ayrılmaya, mücadeleden kopup kaçmaya, düzen içinde düşkünce bir yaşam seçmeye herkesin hakkı vardır. Biz böylelerini tiksinti ve aşağılamayla karşılamanın ötesinde herhangi bir başka muamelenin konusu yapmaz, yolumuzu yürürüz. Ama mücadeleden kaçışı kollektif emeğimize, maddi ve manevi değerlerimize karşı düşmana özgü bir saldırının konusu yapanlara düşman maumelesi yaparız. Bunları affetmemeliyiz, affetmeyeceğiz. Buna hakkımız olduğunu da sanmıyoruz.

Komünist bir hareketin çeşitli sınıf ve toplumsal katmanlardan bireyleri saflarına kazanması doğal ve kaçınılmazdır. Saflarımıza katılan bu unsurlar doğal olarak uzun süre mensubu oldukları sınıf ve toplumsal katmanın yaşam tarzını, alışkanlıklarını, kültürünü ve değerlerini taşırlar. Bunlar siyasal mücadele içerisinde, ideolojik çizgimiz doğrultusunda yeni bir kimlik, kişilik ve kültürle dönüştürülüp sınıf intiharını gerçekleştirdikleri oranda komünistleşirler. Bu yapılamadığı koşullarda ise, mevcut kişilik bulunduğu her ortamda kendine uygun bir kültür, yaşam tarzı ve bir siyasal zemin yaratma çabasına yönelir. Bu kaçınılmaz olarak onu hareketle karşı karşıya getirir. Kendini dönüştürmek yerini mevzilerini korumaya girişir. Kendini kolay var edemeyeceğini anlayınca, bu kez sinsi yöntemlere başvurarak tutunmaya çalışır. Zira konum ve kariyerleri böyleleri için çok önemlidir. Bunun için de entrikacı, içten pazarlıkçı ve uzlaşmacıdırlar.

Lenin'in sözleriyle biz, *"yalnızca meşru, haklı ve gerçek bir devrimci savaş, ezilenlerin ezenlere karşı bir savaşını, çalışan halkın sömürücülere karşı bir savaşını, sosyalizmin zaferi için bir savaş"* veriyoruz. Bu savaşta en büyük gücümüz ve silahımız proletaryanın devrimci örgütü/partisidir. Kollektif emeğin ürünü olan böyle bir parti/örgüt kendisini örgütsel ilke, kural ve disiplini üzerinden varedebilir. Sözünü ettiğimiz kimlik kendini dönüştüremediği içindir ki, devrimci mücadelenin olmazsa olmaz olan bu aracına da, onun ilkelerine, kurallarına ve disiplinine de yabancıdır. Bunun gerisinde ise emekçi sınıfların davasına yabancılık vardır. Hareketle

karşı karşıya gelmediği sürece bu köklü zaafiyet dışa vurmaz. Onun için önemli olan kendisini gerçekleştirebileceği, küçük-burjuva benliğini tatmin edebileceği bir zeminin varlığıdır. Bunun koşulları olduğu sürece ve bu çerçevede bireysel "emeğini" sunmaktan kaçınmaz. Bu "bireysel emek" alanı onun için herşeydir, tek varoluş zeminidir. Bu nedenle kıskançlıkla korumaya çalışır. "Kollektif emek" ise onun yabancısı olduğu bir şeydir. Bunun içindir ki, kendi varoluş zeminini kaybettiği andan itibaren kendini de kaybeder, "kollektif emeğe" saldırmakta son derece pervasız davranır. Ortak emeğin ürünü olan herşeyi tahrip etmekte, kirletmekte ve yaratılan değerlerin üzerinde tepinmekte şaşkınlık verici bir rahatlık sergiler. İşi düşkünleşmeye, komploculuğa kadar vardırır.

Zor bir dönemin devrimcileriyiz. Dönüşme gücü gösteremeyen, dahası buna direnen küçük-burjuva kimlik ve kişilik, "zor"lukları aşma gücü ve iradesi gösteremez. Buradaki zorluklardan kastımız hiç de yalnızca karşı-devrimin zoru değildir. Mücadelenin bugün büyük bir sabır, ısrar, kararlılık ve yoğun bir emek harcamayı gerektiren zorlu bir süreç olarak ilerlemesidir.

Kısa dönemli başarılar bu küçük-burjuva kişiliğe bir süre için belli bir haz ve tatmin sağlar. Ama ilk zorlanmada hoşnutsuzluk kaba bir tarzda ve kendi dışına yönelerek dışa vurmaya başlar. Kendi dışında yaşanılan zorlanmaları anlama gücü ve yeteneği gösteremezken, kendi yaşadığı zorlanmaları kolaycı yöntemlerle açıklamaya ve aşmaya çalışır. Küçük-burjuva bireyciliği ve tekyanlılığı öne çıkar. Örneğin kendisi dışındaki herşeyi uluorta eleştirmek onun için bir "hak"tır, ama kendisinin eleştirilmesi büyük bir "haksızlık"tır. Dönüp kendisini sorgulama gücü gösteremez, dahası buna tutucu bir biçimde direnir. Kuşkusuz "kendi yetersizlikleri de vardır", ama kendisinin dışındaki herşey aksamaktadır, zaaflıdır, bütünleşebileceği hiç kimse yoktur. Bir konumun yetkilerini istismar ederek kullanır, ama bu konumun gerektirdiği görev ve sorumlulukları ne ölçüde yerine getirdiği konusundaki eleştirileri göğüsleme gücü gösteremez. Devrimci bilinç ve irade zayıflığı böyle bir noktada onu kolayca örgütle karşı karşıya getirir. Devrimi kazanmanın biricik aracı olan olan örgütün ahlakı, ilkeleri, değerleri onun için tüm önemini yitirir. İşte bu zemin bu küçük-burjuva kişiliğin üzerinde kalmayı başaramayacağı son derece kaygan bir zemindir. Bu zeminde "özel" sorunları kullanma, kendi yoldaşlarını suça alet etme vb. en iğrenç yol ve yöntemlere başvurur. Kollektif emeğin cisimleşmiş ifadesi olan devrimci örgütü dedikodu, spekülasyon ve yalanlar üzerinden tahrip etmek için elinden geleni yapar. Bunun bir örgütü provokasyonlara açık hale getirmesi onu hiç ilgilendirmez. Zaten bu rolü kendisi üstlenmiştir. Devrimci mücadeleye, devrimin çıkarlarına karşı sorumluluk duygusunu tümüyle yitirmiştir. Karşı-devrimci ruh hali denilen şey işte budur.

Komploculuk düşkünlüktür. Çünkü varoluş biçimi ve yaşam alanı, tek tek samimi devrimcilerin devrimci ve temiz duygularını istismar etmeye, büyük bedeller ödenerek yaratılmış bir ortak emeği kendi rezilce niyet ve kaygıları uğruna çiğnemeye dayanır.

Komploculuk korkaklıktır. Çünkü o her zaman konumunu yitirme korkusuyla yaşayan ve bunu yitirmemek için her yolu mübah sayan bir kişiliğin davranış tarzıdır. Bu davranış arkasındaki kişilik düşünce ve niyetlerini açıkça ortaya koyma cüreti gösteremeyecek kadar siliktir. Yalan, spekülasyon, dedikodu, iftira onun malzemeleridir.

Olay yalnızca "komploculuk"la mı sınırlıdır? Birçok belirti ve gösterge sorunun hiç de bundan ibaret olmadığını düşündürtmektedir. Devrimci bir örgüt karşı-devrimin işine yarayacak bu tür gelişmeleri sorgulamak ve arkasındaki tüm saikleri açığa çıkarmak zorundadır. Bu tür komplolara girişenler bunun hesabını vermek ve özellikle bu noktayı açıklığa kavuşturmak zorundadırlar. Komplocu faaliyet sürecinde, düşman zoru karşısında boyun eğen ve karşı-devrimin işbirlikçisi haline gelen bir zayıf kişiliğin davranışları sergilenebilmişse, bu hesap mutlaka verilecektir.

Her geçen gün devrimin olanaklarının daha da büyüdüğü bu coğrafyada bugün tarihsel sorumluluk, bu olanakları işçi sınıfı ve emekçi yığınları iktidara taşıyabilecek savaş kurmayını, ihtilalci sınıf partisini yaratmaktır. Düşman tüm olanaklarını kullanarak sürecimizi sekteye uğratma çabasındadır. Bu çabaya dolaylı da olsa ortak olan tüm düşkün kişilikler acımazsızca ezileceklerdir. Ve eğer bu doğrudan bir işbirliğinin ürünü ise, böylelerinin yazgısı kesin bir biçimde yalnızca "mermi çekirdeği" olacaktır.

H. G./ Ankara Cezaevi

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Yeni ve zorlu bir sınavla karşı karşıyayız

Sevgili yoldaşlar,

Nice bedeller ve badirelerle dolu onyıllık mücadele yılının bize sağladığı paha biçilmez deneyim ve birikimi bugün parti kimliğinde somutluyor olmanın gurur ve coşkusu içindeyiz.

Düşmanın yoğun saldırı ve ablukasının yanısıra, sınıf mücadelesinin zorlukları karşısında savrulup tasfiyeciliğin batağına saplananlardan düşkünleşip hareketimize karşı komploculaşanlara kadar bir çok iç zorluk ve badireyi yolundan milim sapmadan ustalıkla atlatan hareketimiz, bugün kendine özgü yeni ve bir o kadar da zorlu bir başka sınavla karşı karşıyadır.

Bu sınav partili kimliğimizin işçi sınıfı ve emekçi yığınların nezdinde sınanmasıdır. Politik ve taktik önderlik yeteneğimizin ve reflekslerimizin sınıfın eyleminde sınanması ve somutlanmasıdır.

İçinden geçtiğimiz süreç bu konuda bize muazzam olanaklar sunmaktadır. Sınıf cephesinde uzun bir süredir yaşanan suskunluk, gerçekte ise alttan alta mayalanan hoşnutsuzluk ve öfke, bugüne kadar kendini ancak bir takım mevzi direnişlerle dışa vurdu. Ama biz patlama dinamiklerinin çok daha derin ve güçlü olduğunu biliyoruz.

Kamu emekçilerinin 4-5 Mart'taki militan çıkışlarının, sendika bürokratlarının tüm engelleme ve yön saptırma çabalarına rağmen, sınıf cephesinde kimi sektör ve işyerleri düzeyinde karşılık bulması bunun bir başka örneğidir.

Bütün bunlar, yeni dönemde gerek kamu emekçileri gerekse de sınıf cephesindeki gelişmeler, kitleselliği ve militanlığıyla reformizmi ve sendika bürokrasisini aşacak nitelik ve potansiyelin somut göstergeleridir. Ancak şunu da çok iyi biliyoruz ki, bu militanlık ancak öncü militan bir kimlikle (partisiyle) birleşebildiği oranda süreklilik arzedebilecek, sonuçlarına varabilecektir. Tersi durumda ise, en nihayetinde düşeceği girdap reformizm ve sendika bürokrasinin girdabı olacaktır. Hiç de sürpriz olmayacak bu sonucun tarihsel vebali ise herkesten önce biz komünistlerin olacaktır.

Birçok zorluk ve badireyi ustalıkla atlatmış olan hareketimizin, yarınki partimizin kadro ve savaşçıları bu tarihsel vebalin altında ezilmek istemiyorlarsa eğer, bulundukları her alan ve koşulda görev ve sorumluluklarına devrim arzusu ve ciddiyetiyle sarılmak zorundadırlar.

Unutulmamalıdır ki, savaşmak kadar savaştırmak sanatında uzmanlaşmış bir parti ancak dünyayı bir kez de Türkiye'den sarsabilir!

Ankara Cezaevi'nden Ekimci Tutsaklar

Demir-çelik fabrikasından notlar...

Bir demir-çelik fabrikasında çalışıyorum. İşçiler arasında hakim olan eğilim burada bir şey olmaz biçiminde. Bunu da farklı farklı olgulara dayandırıyorlar. İşçiler; "bunlar patronun getirdiği adamlar, bunlarla bir şey yapmaya kalksan hemen ispiyonlarlar" ya da "bunların çoğu MHP'li, şeriatçı, bir şey yapmaya kalksan bunlar komünist deyip gelmezler, bunların fikirleri kemikleşmiş" vb. şeyler söylüyorlar.

Fabrikadaki işçi kitlesi içinde MHP eğilimli işçiler belli bir kesim oluşturuyor. Ayrıca tarikat örgütlenmesi olduğu da söyleniyor. Örneğin İBDA-C'nin varlığından sözediliyor.

İşçilerde cılız da olsa tek tek unsurlarda sorunlara karşı yakınmalar var. Örneğin yemek sorunu, güvenliksiz çalışma koşulları... İşçilerin birçoğuna bireysel kurtuluş ve sınıf atlama hayalleri egemen. Örneğin bir işçi; "bu işi bırakıp pazarcılık yapacağım, hiç değilse kendi işim olur, kimsenin ağız kokusunu çekmem"; diğer bir işçi , "bir süre sıkı çalışır iyi bir maaş alırsam, biriktirip bir ev. alırım" diyebiliyor. İşçiler arasında yoğun bir bireycilik hakim. Örneğin, fabrikada

patlama olduğu zaman işçilerin tavrı çok ilginçti. 2'si ağır olmak üzere 11 işçi yaralanmıştı. Bir anda patlamanın olduğu yere koştular, kimi benim dayıoğlu, kimi amcaoğlu, kimi köylüm oradaydı diyerek... Onlara birşey olmadığını öğrendikten sonra, hiçbirşey olmamış gibi işlerine devam ettiler. Kazadan üç dört gün sonra bir işçi çatıdan düşüp öldü, aynı gün bir başka işçinin yüzüne hortum çarpmış, suratı yarılmıştı. Buna rağmen sessizlik sürdü. Yalnızca baş formenler ve birkaç arkadaş imza toplamaya başladılar. Bu imza metni yalnızca tam teşekküllü en az iki tane ambulans bulundurmasını talep ediyor. (Ambulans geç çalıştığı için çatıdan düşüp ölen işçiye ilk müdahale yapılamadı.)

Bütün bu olumsuz tablonun oluşmasındaki en önemli en etken işçilerin bölünmüşlüğüdür. Patron bunu çok özel bir tarzda kışkırtıyor ve işçilerin arasına güvensizlik sokuyor. Taşeron-sözleşmeli-idari-sendikalı işçiler bölünmüşlüğüne bir de şeflerin adamlarını ve ispiyonculari eklemek gerekiyor. Ayrıca etnik, dinsel ve bölgesel bölünmüşlük önemli bir rol oynuyor. İşçiler arasındaki diyalog kopukluğu, bölüm farklılığı da bütünleşmeyi engelleyen bir diğer etken.

Herşeye rağmen fabrikada dipten dibe mayalanan öfke ve tepki hissediliyor. Bu kendini şimdilik açığa vurmasa da şöyle veya böyle bir yerden patlayacaktır. Çünkü az çok bilinçli unsurlarda bir arayış var. İmza kampanyası buna örnek gösterilebilir. "İnsan mıyız, köle miyiz" diye tepki gösteriyorlar. Bu unsurların bugün daha ileriye çıkmamalarındaki en önemli etken yalnız kalma ve ezilme korkusudur. 1,5 sene önceki yemekhane eylemi, çelikhanede ve fırında zam isteme girişimi hep olumsuz sonuçlandığı için şu anda geri duruyorlar. Bu yüzden, ne kadar geri taleplerle olursa olsun, bir şeyler yapılabileceğini göstermek büyük bir önem taşıyor. Birlik olunduğunda bir şeyler yapılabileceklerini görecekler ve kendilerine güvenleri gelecektir.

Sınıf devrimcisi bir demir-çelik işçisi/İzmir

Öfke ve tepkiyi doğru kanallara akıtmalıyız

İskenderun Organize Sanayi Bölgesinde kurulu bir fabrikada çalışan taşeron bir işçiyim. Fabrika Dörtyol ile İskenderun arasında. Belli başlı büyük fabrikalardan biri. Demir ve çelik üretiliyor. Bölgedeki küçük fabrikalara gelen ve giden mallardan yükleme ve indirme işlemlerinden gelir elde ediliyor. Üretilen malların tamamı hurdadan elde ediliyor.

Bölge genelinde ve bizim fabrikada azgın bir sömürüyle karşı karşıyayız. Fabrikada bin civarında işçi çalışıyor. 400'e yakın kadrolu işçi, geri kalan taşeron. Şimdiki adıyla şirket işçileri ve yevmiyeciler. Fabrikada sendika olmadığından dolayı meydanı boş bulan kapitalist haydutlar hergün yeni hak gasplarıyla karşımıza çıkıyorlar. İşçilerinin çoğunluğu 12 saat çalıştırılıyor. Yeni yılla birlikte birlikte işçi kıyımları da başladı. Bundan da nasibini alanlar ise yüksek ücret alan işçiler. Geçenlerde on kişi işten çıkartıldı. Gerekçe çalıştıkları bölümün otomatik sisteme geçmesi! Neden yeni yılda olduğunu sorarsanız, bu ay verilecek zamlarla beraber 40-45 milyon alacaklardı. Onları çıkarıp yerlerine 23 milyona işçi alıyorlar. Tabi 40-45 milyon verip vermiyecekleri belli de değil, canı ne isterse o ücreti veriyor.

Bu ay verilecek olan 6 aylık zamının verilmeyeceği söylentileri var. Geçen senelerde de böyle oldu, vermediler. İşten atılmalara, zorunlu mesailere, sendikasızlığa ve diğer hak gasplarına karşı en ufak bir kıpırdanış yok. Çünkü örgütsüzüz. İşçi arkadaşlarla bu konuda konuşuyoruz. Kiminle konuşsan, 3-5 kişiyle sendika olmaz diyorlar. İspiyoncu çok. İşçilerde içten içe büyüyen öfke ve tepkiyi doğru kanallara akıtmayı ve örgütlemeyi, ki kendimize öncü işçi diyorsak, başarmamız gerekiyor.

A. Deniz/İskenderun

Okurlardan / Yoldaşlardan...

önde gelen uygar ülkelerinki, proletaryanın kurtuluşunun ilk koşullarından biridir.

Kişinin bir başkası tarafından sömürülmesine son verildiği ölçüde, bir ulusun bir başkası tarafından sömürülmesine de son verilmiş olacaktır. Ulus içindeki sınıflararası karşıtlığın kalkması ölçüsünde bir ulusun bir başkasına düşmanlığı da son bulacaktır.

Komünizme karşı dinsel, felsefi ve genel olarak ideolojik açıdan yöneltilen suçlamalar, ciddiye alınıp incelenmeye değmez.

İnsanın düşüncelerinin, görüşlerinin ve kavramlarının, tek sözcükle, insanın bilincinin, maddi varlığının koşullarındaki, toplumsal ilişkilerindeki ve toplumsal yaşamındaki her değişmeyle birlikte değiştiğini kavramak için derin bir sezgiye gerek var mıdır?

Düşünce tarihi, zihinsel üretimin, maddi üretimin değişmesiyle birlikte değiştiğinden başka neyi tanıtlar ki? Her yüzyıldaki egemen düşünceler hep o yüzyılın egemen sınıfının düşünceleri olmuştur.

Toplumu devrimcileştiren düşüncelerden sözedildiğinde, eski toplum içerisinde yeni toplum öğelerinin yaratılmış olduğundan, ve eski düşüncelerdeki çözülmenin eski yaşam koşullarındaki çözülmeyle atbaşı gittiğinden başka bir şey ifade edilmiş olmaz.

Antik dünya cançekişirken, antik dinler de hıristiyanlık karşısında boyun eğdiler. Hıristiyan düşünceler 18. yüzyılda usçu düşünceler karşısında yenik düştüklerinde, feodal toplum da o günlerin devrimci burjuvazisiyle ölüm-kalım savaşına tutuşmuştu, Din ve vicdan özgürlüğü düşünceleri, serbest rekabetin bilgi alanındaki egemenliğinin ifadesinden başka bir şey değildir.

"Kuşkusuz ki", denecek, "dinsel, ahlaki, felsefi ve hukuksal düşünceler tarihsel gelişimin akışı içerisinde değişmişlerdir. Ama din, ahlak, fesefe, siyasal bilim ve hukuk, bu değişmeler içersinde hep ayakta kalmışlardır.

"Ayrıca, bir de, bütün toplum durumlarında ortak olan Özgülük, Adalet, vb. gibi ölümsüz hakikatler vardır. Ama komünizm, ölümsüz hakikatleri kaldırıyor, bunları yeni bir temel üzerine oturtacağı yerde, her türlü dini ve her türlü ahlakı kaldırıyor; dolayısıyla da, tüm geçmiş tarihsel deneyime ters düşüyor."

Bu suçlama kendisini neye indirgiyor? Tüm geçmiş toplumların tarihi, sınıf karşıtlıklarının, farklı dönemlerde farklı biçimler almış karşıtlıkların gelişiminden ibarettir.

Ama hangi biçimi almış olurlarsa olsunlar, bir olgu bütün geçmiş çağlarda ortaktır, ki o da, toplumun bir bölümünün ötekisi tarafından sömürülmesidir. Şu halde gösterdiği bütün çeşitliliğe ve farklılığa karşın, geçmiş çağların toplumsal bilincinin, sınıf karşıtlıklarının tümüyle yokolmaları dışında tamamıyla ortadan kalkamayacak belli ortak biçimler ya da genel düşünceler içerisinde hareket etmesinde şaşılacak bir şey yoktur.

Komünist devrim, geleneksel mülkiyet ilişkilerinden en köklü kopuştur; gelişmesinin, geleneksel düşüncelerden en köklü kopuşu getirmesinde şaşılacak bir şey yoktur.

Ama artık komünizme karşı yöneltilen burjuva itirazları bırakalım.

Yukarıda gördük ki, işçi sınıfının devrimde atacağı ilk adım, proletaryayı egemen sınıf durumuna getirmek, demokrasi savaşını kazanmaktır.

Proletarya, siyasal egemenliğini, tüm sermayeyi burjuvaziden derece derece koparıp almak, bütün üretim araçlarını devletin, yani egemen sınıf olarak örgütlenmiş proletaryanın elinde merkezileştirmek için, ve üretici güçlerin tamamını olabildiğince çabuk arturmak için kullanacaktır. (...)

Gelişimin akışı içersinde sınıf ayrımları kalktığında ve üretim tüm ulusun geniş bir birliğinin ellerinde yoğunlaştığında, kamu gücü siyasal niteliğini yitirecektir. Gerçek anlamında siyasal güç, bir sınıfın bir başka sınıfı ezmek amacıyla örgütlenmiş gücüdür. Eğer proletarya, burjuvaziyle savaşımında, koşulların zorlamasıyla, kendisini bir sınıf olarak örgütlemek zorunda kalacak, bir devrim yoluyla kendisini egemen sınıf durumuna getirecek, ve egemen sınıf olarak eski üretim koşullarını zor kullanarak ortadan kaldıracak olursa, o zaman, bu koşullarla birlikte, sınıf karşıtlıklarını ve genel olarak sınıfların varlık koşullarını da ortadan kaldırmış ve, böylelikle, bir sınıf olarakkendi egemenliğini ortadan kaldırmış olacaktır.

Sınıflarıyla ve sınıf karşıtlıklarıyla birlikte eski burjuva toplumun yerini, kişinin özgür gelişiminin, herkesin özgür gelişiminin koşulu olduğu bir birlik alacaktır.

Komünist Manifesto (Sol Yayınları baskısı)

Komünist Manifesto 150 yaşında

Proleterler ve komünistler

(Devam)

K. MARKS- F. ENGELS

Ailenin kaldırılması! En radikal kişiler bile, komünistlerin bu menfur amacı karşısında parlayıveriyorlar.

Bugünün ailesi, burjuva aile, hangi temele dayanıyor? Sermayeye, özel kazanca. Bu aile tam gelişmiş biçimiyle, yalnızca burjuvazi arasında vardır. Ama bu durum, taydaşını, proleterler arasında ailenin fiilen varolmayışında, ve açık fuhuşta bulmaktadır.

Taydaşı yok olunca, burjuva ailesi de doğal olarak yok olacaktır, ve sermayenin yok olmasıyla her ikisi de yok olacaktır.

Bizi, çocukların ana-babaları tarafından sömürülmesine son vermeyi istemekle mi suçluyorsunuz? Bu suçu kabulleniyoruz.

Ama ev eğitiminin yerine toplumsal eğitimi koymakla, ilişkilerin en kutsalını yok ettiğimizi söylüyorsunuz.

Ya sizin eğitiminiz! O da toplumsal değil mi? O da, içerisinde eğitim yaptırdığınız toplumsal koşullarla, toplumun dolaysız ya da dolaylı müdahalesiyle, okullar aracılığıyla belirlenmiyor mu? Eğitime toplumun müdahalesini komünistler icat etmedi. Yaptıkları şey, bu müdahalenin karakterini değiştirmeye ve eğitimi egemen sınıfın etkisinden kurtarmaya çalışmaktan ibarettir.

Aile ve eğitim konusundaki, ana-baba ile çocuk arasındaki kutsal ilişki konusundaki burjuva safsataları, proleterler arasındaki tüm aile bağları modern sanayiin etkisiyle parçalandıkça, ve bunların çocukları basit ticaret nesneleri ve iş araçları haline geldikçe daha da iğrençleşiyor.

Ama siz komünistler, kadınların ortaklaşalığım getirmek istiyorsunuz, diye bağırıyor tüm burjuvazi bir ağızdan.

Burjuva, karısını, salt bir üretim aracı olarak görüyor. Üretim araçlarının ortaklaşa kullanılacağını duyuyor ve, doğal olarak, ortaklaşa olma yazgısından kadınların da aynı şekilde paylarına düşeni alacaklarından başka bir sonuca varamıyor.

Hedeflenen gerçek noktanın, kadınların salt üretim araçları olma durumuna son vermek olduğunu aklına bile getirmiyor.

Kaldı ki, burjuvalarımızın sözümona komünistler tarafından açıkça ve resmen yerleştirilecek olan kadınların ortaklaşalığı karşısında gösterdikleri erdemli öfkeden daha gülünç hiç bir şey olamaz. Komünistlerin kadınların ortaklaşalığını getirmelerine gerek yoktur; bu, çok eski zamanlardan beri zaten var.

Burjuvalarımız, kendi proleterlerinin karılarını ve kızlarını ellerinin altında bulundurmakla yetinmiyorlar, ve resmi fuhuş bir yana bırakırsak, birbirlerinin karılarını baştan çıkarmaktan büyük zevk duyuyorlar.

Burjuva evliliği, gerçekte, evli kadınlarda ortaklık sistemidir, ve dolayısıyla komünistler, olsa olsa, kadınların ikiyüzlüce gizlenmiş ortaklaşalığı yerine açıkça yasalaştırılmış olanını getirmeyi istemekle suçlanabilirler. Zaten, apaçıktır ki, bugünkü üretim biçiminin kalkmasıyla birlikte, bu sistemden çıkan kadınların ortaklaşalığı da, yani resmi ve özel fuhuş da kalkacaktır.

Komünistler, ayrıca, vatan ve milliyeti kaldırmayı istemekle de suçlanıyorlar.

İşçilerin vatanı yoktur. Onlardan sahip olmadıkları bir şeyi alamayız. Proletarya, her şeyden önce, siyasal gücü ele geçirmek, ulusun önder sınıfı durumuna gelmek, bizzat *ulusu* oluşturmak zorunda olduğuna göre, kendisi, bu ölçüde, ulusaldır, ama sözcüğün burjuva anlamında değil.

Halklar arasındaki ulusal farklılıklar ve karışıtlıklar, burjuvazinin gelişmesi ile, ticaret özgürlüğü ile, dünya pazarı ile, üretim biçimindeki ve buna tekabül eden yaşam koşullarındaki tekdüzelik ile her geçen gün biraz daha yok oluyor.

Proletaryanın egemenliği, bunları daha da çabuk yokedecektir. Eylem birliği, en azından

(Devamı s.23'te)